

ನೇಸರು

ತಿಂಗಲೋಲೆ

₹5/-

Pages 32

September-2020

Nesaru Tingalole

Vol.XXXVIII - 9

ಸದಸ್ಯರ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಿ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಗೆ ಬಂದ ತಾಯಿ-ಮಗ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

THE MYSORE ASSOCIATION, BOMBAY

393, Bhau Daji Road, Matunga, Mumbai - 400 019. | Tel.: 2402 4647, 2403 7065

Email : mysoreassociation.mumbai@gmail.com

ಗಣೇಶ ಪೂಜೆ - 2020

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ

ಕರುಣಾವಿರಸದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಗಣೇಶ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಲಿಯುತ್ತ ಮೆರೆದ.

ಸರ್ಕಾರ ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಹವಣಿಕೆ ನಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮುದ್ದಿನ ಗಣೇಶನನ್ನು ಎದಿರುಗೊಳ್ಳುವುದೆಂತು? ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಾತುಕತೆಯಂತೆ, ಗಣೇಶ “ನಮ್ಮ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಗಣೇಶನ ಪ್ರತಿಮೆ ಬೇಡ” ಎನ್ನುವ ಒಂದು ತಂಡ, ಇನ್ನೊಂದು, “ಇಲ್ಲಾ ನಾವು ವಾಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುರಿಯಬಾರದು” ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ತಂಡ. ಕಡೆಗೆ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಸದಸ್ಯರೇ ಗೌರಮ್ಮ, ಗಣಪತಿಯ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾಯ್ತು.

ಬೇಕಾದ ಮಂಟಪದ ತಯಾರಿ, ಬೆಳಕಿನ ಏರ್ಪಾಡು ಎಲ್ಲವೂ ಉಮೇಶ ದೇವಾಡಿಗ ಹಾಗೂ ಥಾಮಸ್ ಗೋನ್ಸಾಲ್ವಿಸ್ ಸೇರಿ ಮಾಡಿದರು. ಗೌರಮ್ಮನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೀರೆ, ಕಳಶ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಮಲಾ ಮೇಡಂ ಹಾಗೂ ಭವಾನಿ ಹೊತ್ತರು. ಗುರುವಾರ ಆಗಸ್ಟ್

20 ರ ಸಂಜೆ 6.00 ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೌರಮ್ಮ, ಮಗ ಗಣೇಶನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು, ಮೆರೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಳು. ಆರತಿ ಎತ್ತಿ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಸಡಗರದಿಂದ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಲಾಯಿತು.

ಗೌರಮ್ಮನಿಗೆ ಈ ಬಾರಿ ಕಡುನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಬುಟ್ಟಾ ಹೂವಿನ ಪಟ್ಟಿಯ ಸೀರೆ, ಕೆಂಪು ಸೆರಗು, ಕಳಶದ ಮೇಲೆ ಮೆರೆಯುವ ತೆಂಗು ಮಾವಿನ ಎಲೆ ಹಿಂದೆ ಬಾಳೆಯ ಹಸಿರು ದಿಂಡುಗಳು. ಗಣೇಶನಿಗೋ ಮಂಟಪದ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ, ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಭಾವಳಿ. ಬಾಳೆಯ ಹಸಿರು ದಿಂಡುಗಳು ಎರಡೂ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ.

ಶುಕ್ರವಾರ, ಆಗಸ್ಟ್ 20 ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.50 ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ

ಹೆಂಗಳೆಯರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಕಮಲಾ ಮೇಡಂ, ಸೌಮ್ಯ ಪ್ರಸಾದ್, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸೀತಾರಾಮ್, ವೀಣಾ ಜೋಷಿ, ಭವಾನಿ ಭಾರ್ಗವ್, ರೇಷ್ಮಾ ಗಣಪತಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಗೌರಮ್ಮನ ಸೇವೆಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಪೌರೋಹಿತೃಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ ಅವಧಾನಿಗಳು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಬಿಂಬ ಶುದ್ಧಿ, ಪ್ರಾಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ನಂತರ ಧೂಪಾರತಿಯಿಂದ ಗೌರಮ್ಮನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ, ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ಪೂಜೆ, 3 ಗಂಟೆ 40 ನಿಮಿಷದವರೆಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಲಲಿತಾ ಸಹಸ್ರನಾಮ, ದೇವಿ ಸ್ತೋತ್ರದೊಂದಿಗೆ, ಹೆಂಗಳೆಯರಿಂದ ಹಾಡುಗಳು ಒಂದಿಗೆ ಗೌರಮ್ಮನ ಸೇವೆ ಸಾಂಗೋಪಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಗೌರಮ್ಮನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಲು ಸೇರಿದಾರೆಲ್ಲಾ, ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಈ ಪೂಜೆಯನ್ನು 60ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಫೇಸ್ ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ನಲಿದರು.

ಮುಂದುವರೆಯುವುದು: ಪುಟ 31ಕ್ಕೆ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ನೇಸರು ತಿಂಗಳೋಲೆ

ಸಂಪುಟ 44

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-2020

ಸಂಚಿಕೆ 9

ಗೌ. ಸಂಪಾದಕರು:
ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:
ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್
ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ
ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್
ಗಣಪತಿ ಶಂಕರಲಿಂಗ
ನೀಲಕಂಠ

ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ
ಎಂ. ಎ. ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್

ನೇಸರುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ
ಬರಹಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಲೇಖಕರೇ
ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ
ಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು
ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ.

- ಸಂ.

The views expressed by
the contributors in this
journal are theirs and
not of the Association
and the Association is
not in anyway
responsible for the
same.

- Ed.

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ:

ನೇಸರು

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್
393, ಭಾವು ದಾಜಿ ರಸ್ತೆ,
ಮಾಟುಂಗ

ಮುಂಬಯಿ - 400 019.

【24024647 / 24037065

Email:

Mysoreassociation.mumbai
@gmail.com

Website:

www.mysoreassociation.in

ಆರಂಭ ಶೂರರು

ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭ ಶೂರರೇ. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆ ಉತ್ಸಾಹ, ಹುರುಪು ಕೊನೆಯ ತನಕ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬರ್ತಾ ಬರ್ತಾ ರಾಯರ ಕುದುರೆ ಕತ್ತೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಗು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚುರುಕು. ಮಗುವಿಗೆ ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿದ್ದ ಆಸಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆಟವಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಆಸಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದಾಗ, ಮಗುವಿಗೆ ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈಗ ಕಡಿಮೆ ಅಂಕಗಳು ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, 'ಬರ್ತಾ ಬರ್ತಾ ರಾಯರ ಕುದುರೆ ಕತ್ತೆಯಾಯಿತು' ಎನ್ನುವ ನಾಣ್ಯಡಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಯಾಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಣ್ಯಡಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ದೇಹದ ತೂಕ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದವರನ್ನೇ ನೋಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದ್ರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೈಜ್ ನ ಬಟ್ಟೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಹತಾಶರಾಗಿ, ನಾಳೆಯಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೇಗ ಎದ್ದು ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಿ, ದೇಹದ ತೂಕವನ್ನು ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆರಂಭದ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನ ಇದ್ದ ಆ ಉತ್ಸಾಹ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೈಕೈ ನೋವು, ನಾಳೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಆಯಿತು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ನಾಳೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಯ್ಯೋ ಆ ಬಟ್ಟೆಯ ಬಣ್ಣ ಅಷ್ಟೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು ನನ್ನ ಸೈಜ್ ನದ್ದು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಹುಸಿ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹುಶಃ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಹುಟ್ಟಿದ ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಲೇಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಿಂದು ಉಂಡು ಆರಾಮ ಆಗಿ ಬದುಕಬೇಕು. ಈ ಡಯಟ್ ಎಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಯಾಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಯುವಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಶನ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಪ್ರಿಯತಮ-ಪ್ರೇಯಸಿಯ ನಡುವೆ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಆ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಕೋಣೆಯತನಕ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಸಾರಗಳು ಕೋರ್ಟಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರ ಆರೋಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಒಂದೇ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಮೊದಲು ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಫೋನ್ ನಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎರಡೋ ಕರೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮದುವೆಗೆ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟೊಂದು ಗಿಫ್ಟ್, ಗ್ರೀಟಿಂಗ್ಸ್ ಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈಗ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾನೆ. ಮೊದಲು ನನಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ಅವನಲ್ಲಿ ನನಗಾಗಿ ಸಮಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಆರೋಪಗಳು ಹೆಂಡತಿಯದ್ದಾದರೆ, ಇನ್ನು ಗಂಡಂದಿರು, ಅಯ್ಯೋ, ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು ಈ ಹೆಂಡತಿಯಂದಿರ ಕಿಟ್ ಕಿಟ್. ಕೂತದ್ದು ತಪ್ಪು, ನಿಂತದ್ದು ತಪ್ಪು, ಇವತ್ತು ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟು ಲೇಟ್, ನಿನ್ನೆ ಬೇಗ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಹೀಗೆ ಸವಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಸವಾಲು. ನಮಗೆ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಸ್ಟೇಸ್ ಕೊಡೋದಿಲ್ಲ. ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಹೆಂಡತಿಯಂದಿರ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಡೆಯಬೇಕು. ಯಾಕೆ, ನಮಗೆ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಪಿಟಿಟಿ ಗಂಡಂದಿರದ್ದು. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಕಾದಿದ್ದರೆ, ಮೊಬೈಲ್ ನ ಹಾಗೆ ಹೊಸ ಮಾಡೆಲ್ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವ ಹತಾಶೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಸಂಸಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ, ತನಗೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮದುವೆಯ ಮೊದಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗಾಟಿಕೆಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿದು ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಇವಳು ನನ್ನವಳೇ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ? ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸಾರವೆಂದ ಮೇಲೆ ಪತಿ ಪತ್ನಿ ಇಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸಾರ ರಥ ಸಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಪತಿ ಪತ್ನಿಯರ ನಡುವೆ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಗೌರವವಿರಬೇಕು. ಇದೇ ಸುಖ ಸಂಸಾರದ ಗುಟ್ಟು. ಸಂಸಾರ ಒಂದು ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಯ ಎರಡು ಚಕ್ರಗಳಿದ್ದಂತೆ. ಎರಡು ಸಮಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ, ಯಾತ್ರೆ ಸುಗಮ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 'ಎತ್ತು ಏರಿಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತದೆ, ಕೋಣ ನೀರಿಗಳೆಯುತ್ತದೆ' ಎನ್ನುವ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್‌ಮಯ ಜೀವನ

ಕಮಲಾ ಕೆ.

ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆಯಾದರೂ, ಜೀವನದ ದೈನಂದಿನ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೀಡಿಯಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ತಂದಿದೆ. ಕರೋನಾ 2019 ಈ ಡಿಜಿಟಲ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಸಬಲಗೊಳಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡಿದೆ. ದಿನನಿತ್ಯದ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಖರೀದಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಸಭೆಗಳು, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಕಲಿಕೆ, ವ್ಯಾಯಾಮ ಯೋಗ, ಆಡುಗೆ ಕಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಈಗ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಗುರುಗಳು ಯಾವುದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇರಲಿ, ಯಾವುದೇ ಅಡೆ ತಡೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ನೀವು ಅವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಬೇಕೆನಿಸಿದ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ದೂರದ ಇತಿಮಿತಿ ಅಳಿಸಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬೇಕೆನಿಸಿದುದನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಶಕ್ತಿ ಈ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು, ದಲಾಳಿಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಬಳಸುವಾಗ ಮೋಸ ಹೋಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಖಾಸಗಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜ ಜೀವಿ. ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ದೂರದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ನೆಲೆಸಿರುವ ಬಂಧುಗಳೊಡನೆ ನೇರವಾಗಿ ವಿಡಿಯೋ ಮೂಲಕ ಮಾತನಾಡಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲೋ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಂಬ ಭಾವನೆ, ಆತಂಕ ದೂರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿ. ಜೀವನದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳಾದ ಮದುವೆ, ಮುಂಜಿ, ಸಾವು, ನೋವು ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಈ ಮಾಧ್ಯಮದ ಬಳಕೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕರೋನಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿನೂ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಸಾವಿನ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಖುದ್ದಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಾಗ ಇದೇ ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕರಣಗಳು ಅವರ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ವಿಡಿಯೋ ಮೂಲಕ ವೀಕ್ಷಿಸಿ, ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಆಪರಾಧಿ ಭಾವದಿಂದ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಮದುವೆ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಸರಳವಾಗಿದ್ದು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ವೀಕ್ಷಿಸಿ ದೂರದಿಂದಲೇ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸುವ ಸಮಯವೂ ಈಗ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಹಿರಿಯ ಪೀಳಿಗೆಯವರಿಗೆ, ಒಂಟಿತನ ಕಾಡುವವರಿಗೆ ಒಂದು ವರದಾನದಂತೆ. ಇಳಿ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳು ಯಾವ ಪೀಳಿಗೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಉತ್ಸಾಹ ಇಲ್ಲದಿರುವವರು ತಮ್ಮದೇ ಕೂಪಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಒಂಟಿತನದ ಬೇಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನುರಿತ ವೈದ್ಯರುಗಳೂ ಸಹ ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಶರಣು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ವಕೀಲರು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಮಜಲುಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದು ಕಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನರ ಕೈ ಹಿಡಿದಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೇ ಗಿರಳಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತದೆಯೇ? “ಹೊಸ ಚಿಗುರು ಹಳೆ ಬೇರು” ಎಂಬ ನಾಣ್ಯದಿಯಂತೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಹೊಸ ಚಿಗುರಿನ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಹಲವಾರು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಗಳು ಡಿಜಿಟಲ್ ಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಬೇರು ಗಟ್ಟಿಯಾದದ್ದು ಅದರ ಪೋಷಣೆಯಿಂದ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸಂಬಂಧಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವುದು ಒಡನಾಟದ ಗುಣಮಟ್ಟದಿಂದ. ಸೇವೆಯ ಅಗತ್ಯ ಬಂದಾಗ ದೂರದಿಂದ ಔಪಚಾರಿಕ ನಾಟಕೀಯ ಸಂಬಂಧ ಗಣನೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮೀಪ್ಯದ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವಾಗ ಕೇವಲ ಔಪಚಾರಿಕತೆಯಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಮುದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮ ನೀಡಲಾಗದು. ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಲು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಬಳಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಪ್ರೀತಿ, ಬಾಂಧವ್ಯಗಳ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಳಸುವುದಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಒಂದು ಸಾಧನವಷ್ಟೆ. ಈ ಸಾಧನವನ್ನು ಹಿತಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಲೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಷ್ಟೆ.

ಕನ್ನಡದ ಬೇರು

ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಮಂಜುನಾಥ್

ಭಾಷಾ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು, ಭಾಷೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪುರಾತನ ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳು ಹಾಗೂ ಬರಹ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ. ಅಂದರೆ ಭಾಷೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಬರಹದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ತಪ್ಪು.

ಭಾಷೆ-ನುಡಿ ಎಂದರೆ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲಿರುವುದೇ ಎಂದೇ. **Lingera** ಅಂದರೂ ಕೂಡ ನಾಲಿಗೆಯೇ. ಹೀಗಾಗಿ ನುಡಿ, ಮಂದಿ ನುಡಿದಾಗ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ-ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಹೊರತು, ಬರಹ ಬಂದ ಮೇಲಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬರಹಗಳು ಹುಟ್ಟಿದುದು, ಭಾಷೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೇ. ಹೀಗಾಗಿ, ಭಾಷಾ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು, ಕನ್ನಡದ ಬೇರನ್ನು ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸೋತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕದಂಬರ ಕಾಲಕ್ಕೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಲಿಪಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡುವ ಬಗೆಯೇ ಬೇರೆ. ಕನ್ನಡವೂ ಅಂತೆಯೇ. ಮಂದಿ ತಮ್ಮ ನಲಿವು-ನೋವುಗಳನ್ನು, ಹಾಡುಗಳಿಂದ ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಅವುಗಳನ್ನು "ಜಾನಪದ" ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಕೀಳರಿಮೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಬೇರನ್ನು ಈ ಪಂಡಿತರು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೋ ಇಲ್ಲವೇ ಅವರು ಕಟ್ಟಿದ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಶಿಲ್ಪಿಗಳ ಕೆತ್ತನೆಯಿಂದಲೋ ನಾವು ಹುಡುಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಇಂದಿಗೂ ಕನ್ನಡ ಉಳಿದಿರುವುದು ಮಂದಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರತು ಬರಹಗಾರರ ಕುಂಚದಿಂದಲ್ಲ. ಈಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಹಾಗೂ ತುಸು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಮಾತ್ರವಿದ್ದು, ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೂ ಕಲಬೆರಕೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಲಯಾಳ, ತುಳು, ಕೊಡವ ಗಳ ಬೇರೇ ಇದೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ದ್ರಾವಿಡ ನುಡಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಆಗಿ, ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಮಂದಿ ದೂರ ದೂರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿದಾಗ ಅವರ ನುಡಿಗಳೂ ಮಾರ್ಪಾಡಾದವು. ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಸ್ವರ ಯಾವಾಗಲೂ ನುಂಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ "ಇಲ್ಲ" ಎನ್ನುವುದು ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ದ್ರಾವಿಡ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ "ಇಲ್ಲೇದು" ಎನ್ನುವುದು ಬರಿಯ "ಲೇದು" ಆಗಿದೆ. ಇಂತೆಯೇ "ಅವರು" ಎನ್ನುವುದು "ವಾರು", "ವಾರಿ", "ವಾಳ್ಳು" ಆಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮಾರ್ಪಾಡು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. 'ರ' ಎನ್ನುವುದು ಎರಡು ವ್ಯಂಜನಗಳ ನಡುವೆ ಲೋಪವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮುಂದಿನ ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ: ಕಿರುನಾಲಿಗೆ - ಕಿನ್ನಾಲಿಗೆ; ಹಿರಿದಾರಿ - ಹೆದ್ದಾರಿ; ಕರ್ ನಾಡ - ಕನ್ನಡ

ಹೀಗೆ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ನಾಯಕರು "ತಾವು" , "ತಮ್ಮದು" ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ನುಡಿಗಳ ಬಗೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು "ಹೆಸರಾಯಿತು". "ತಮಿಳು" ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಆ ನುಡಿಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ 14 ನೆಯ ಶತಮಾನದ ನಂತರವೇ ನಮಗೆ ದೊರಕುವುದು. ಅದರ ಮುನ್ನ ಆ ಭಾಷೆಗೆ ಚಾಲುಕ್ಯ, ವೆಂಗಿ, ಚೇರರು ಇಟ್ಟ ಹೆಸರು "ಅರವ". ಇಂದೂ ಕೂಡ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ "ನೀ ಎನ್ನ ಪೇಸರೆ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಬರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉತ್ತರ "ನಾ ಅರವಂ ಪೇಸರೆ" ಎಂದೇ. ಕನ್ನಡ ತಮಿಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೇರೆತನ "ಪ-ಹ", "ವ-ಬ", "ಕ-ಗ". ಇದು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ 400-1200 AD ಗಳ ವರೆಗೆ ಹಳೆಗನ್ನಡ, ನಂತರ 1300-1700 ವರೆಗೆ ನಡುಗನ್ನಡ, 1700 ರಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಹೊಸಗನ್ನಡವೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು

ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ? ನಮಗೆ ಹನ್ನೊಂದರಿಂದ ಹದಿಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ದೊರಕುವ ವಚನಗಳಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ವಚನಗಳು ಆಗಿನ ಮಂದಿ ನುಡಿಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದವು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವು ಪಂಡಿತರಿಗಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಲ್ಲ, ಮಂದಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದವು. ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯ ವಚನಗಳು ಅದೇ ಕಾಲದ ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳ ಮಾತು, ಆದರೆ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹರಿಹರ ಬರೆದ 'ಅಕ್ಕನ ರಗಳೆ' ಯ ಮಾತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಹರಿಹರ ತಾನು ಪಂಡಿತ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದ ರೀತಿಯನ್ನು ಹಳೆಗನ್ನಡ ಎಂದರು. ಹಳೆಗನ್ನಡ ಭಂದಸ್ಸನ್ನು ಬರೆಯುವ ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿತ್ತೇ ಹೊರತು, ಮಂದಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನುಡಿಯುವ ಮಾತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಂದಿ ನುಡಿಯುವ ಮಾತು ಈಗ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿರುವುದು ತುಸುವೇ.

ದೂರದೂರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಮಾತು ತುಸು ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಮಾತೇ ಬೇರೆ, ಮಂಡ್ಯದ ಮಾತೇ ಬೇರೆ, ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಮಾತು ಬೀದರ್ ಮಾತಿಗಿಂತ, ಸ್ವರ ಮತ್ತು ಕಡೆಯ ಸ್ವರ ಬೇರೆಯಾಗಿ, ಮೈಸೂರಿನ "ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳೂ" ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ "ತಿಂಗಳಾ ತಿಂಗಳ" ಆಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಈಗ "ಪ" ಮತ್ತು "ಹ" ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದರಿಂದ ಯಾವುದು ಹುಟ್ಟಿದೆ? ಎನ್ನುವುದು ಭಾಷಾ ತಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ. 'ಹ' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಉಸಿರಷ್ಟೇ ಬೇಕು. ಯಾವ ತುಟಿ-ನಾಲಿಗೆಯನ್ನೂ ಬಳಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ 'ಹ' ಇಂದಲೇ 'ಪ' ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ಆದರೆ 'ಕ' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾಲಿಗೆ ಮೇಲೆ ಅಂಗುಳುವನ್ನಾಗಲೀ ಕೆಳ ಹಲ್ಲಿನೆಡೆಯಾಗಲಿ ಮುಟ್ಟಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ 'ಗ' ಹೇಳುವುದು ಸಲೀಸು. ಯಾವುದು ನಾಲಿಗೆಗೆ ಸಲೀಸೋ ಅದನ್ನೇ ಮಂದಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಹಾಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಂಡಿತರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮಹಾಪ್ರಾಣಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವುದೇ ಸರಿ ಎಂದಾಗಿ, ಕನ್ನಡದ "ಕಾಯಿಲೆ", "ಖಾಯಿಲೆ" ಯಾಗಿ "ಬಾವಿ" -"ಭಾವಿ" ಯಾಗಿ, "ಶಾಕ"- "ಶಾಖಿ" ವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ.

ಕನ್ನಡದ ಬೇರನ್ನು ಹುಡುಕುವಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕಿಡಬೇಕು. ಈಗ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ, ಮಾತು ಕತೆಯಾದಾಗ, "ಸತ್ಯ" ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನು? ಎಂಬ ಮಾತು ಬಂದಿತು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬರು, "ದಿಟ" ಎಂದರು.

ಕೂಡಲೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರೊಬ್ಬರು, "ದಿಟ" ಎನ್ನುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತದ "ದೃಷ್ಟಿ" ಎನ್ನುವುದರ ತದ್ಭವ ಎಂದರು. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ "ದೃಷ್ಟಿ" ವೆಂದರೆ "ಕಂಡಿದ್ದು" ಎಂದು. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮಿಮಾಂಸೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ "ಕಂಡಿದ್ದು" ಸತ್ಯವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿದೆ. ಇದೇ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಾವು ಕನ್ನಡದ "ಸಟಿ" ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸತ್ಯದ "ತದ್ಭವ" ವೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎದಿರು-ಬದಿರು ಮಾತುಗಳು ಪ್ರಾಸವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ "ದಿಟ-ಸಟಿ" ಕನ್ನಡದ ಮಾತುಗಳೇ ಹೊರತು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡದ ಬೇರನ್ನು ಹುಡುಕುವಾಗ ನಾವು ಮಂದಿ ನುಡಿಯುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹುಡುಕಬೇಕು. ಯಾವ ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳಾಗಲಿ, ಗ್ರಂಥಗಳಾಗಲಿ ಇದನ್ನು ನೀಡಲಾಗವು. ಏಕೆಂದರೆ ಬರೆದವರು "ಮಂದಿಯ" "ಹೊರಗೆ" ನಿಲ್ಲಲು ಬಯಸಿದರೇ ಹೊರತು ಮಂದಿಯ "ಒಳಗೆ" ಅಲ್ಲ.

ಈಗ ಇಂತಹ ಪಂಡಿತರು, ಇದು "ಹಳ್ಳಿಮಾತು" ಎಂದು ಕರೆಯಲೂ ಆಗದೆ ಮಡಿ-ಮಡಿಯಾಗಿ "ಗ್ರಾಮ್ಯ" ಎಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾತೂ "ಯ" ಕಾರದಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ.

ಈಗ ಕನ್ನಡ ಉಳಿವು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕುಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಪಂಡಿತರು ತಾವು ಬೆರೆಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಎಂದು ಕುಗ್ಗಿದೆ ಎಂದೇಕೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ ಮಂದಿಯ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಿರುವ ನುಡಿ. ಗೆದ್ದಲು ತಿನ್ನುವ ಕಾಗದಗಳ ಮೇಲಿಲ್ಲ.

ಹುಲಿ ಬಂತು ಹುಲಿ

✽ ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್

ಕೊರೊನಾ ಮತ್ತಿತರ ಚಿಂತಾಜನಕ ಗದ್ದಲಗಳ ನಡುವೆ , ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಭಾಷಿಸಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸುದ್ದಿಯೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ಸುದ್ದಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ !

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿವೆ ಎಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಹುಲಿಗಣತಿ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂದರೆ ೨೦೧೮ರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಗಣತಿಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಟ್ಟು ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೯೬೭. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಂದರೆ, ೨೦೧೪ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ೨೨೨೬ ಹುಲಿಗಳಿದ್ದವು. ಅರ್ಧಶತಕ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

ಶೇಕಡಾ ೩೩ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ೨೦೦೬ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯ ಹುಲಿಗಣತಿ ಶುರುವಾದಾಗಿನಿಂದ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಹೆಚ್ಚಳ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಇರಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜಿಸಿರುವ ೩೫೦೦ ಹುಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೮೦% ಭಾರತದಲ್ಲಿದೆ.

ಹುಲಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಯಾಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸುದ್ದಿ? ಹುಲಿ ಕಾಡಿನ ಪಶುಪಕ್ಷಿ, ಗಿಡಮರಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆಯ ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯ ತುಟ್ಟತುದಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥಾದ್ದು (ಅಂದರೆ ಹುಲಿಯನ್ನೇ ತಿಂದು ಬದುಕುವ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ ಇಲ್ಲ). ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸರಪಳಿಯು ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಹುಲಿಗಳು

ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

ಕೇವಲ ೨೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಾವಿರಾರು ಹುಲಿಗಳು ಭಾರತವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮೂವತ್ತು ದೇಶಗಳ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಭಾರತವೊಂದರಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು ೫೮,೦೦೦ ಹುಲಿಗಳಿದ್ದವು. ಕ್ರಮೇಣ ಅನಿರ್ಬಂಧಿತ ಬೇಟೆಯಿಂದ ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಆಮೇಲೆ ಹುಲಿ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಮುಖಾಂತರ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿದರೂ, ಕಳ್ಳಶಿಕಾರಿ, ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಕಾಡುಗಳು ಒತ್ತುವರಿಯಾಗಿ, ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಆಗಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ತಿಕ್ಕಾಟ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳ ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹುಲಿಗಳ ಅನೈಸರ್ಗಿಕ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಿಕ್ಕಾಟದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಆಹಾರದ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹುಲಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ಇಂದು ಬಾಲಿ, ಕ್ಯಾಸ್ಪಿಯನ್ ಸಮುದ್ರ ಹಾಗೂ ಜಾವಾ ದ್ವೀಪಗಳ ಹುಲಿ ತಳಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿವೆ. ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರಿಯ ಆರು ತಳಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಹುಲಿಗಳು ಇಂದು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿವೆ. ೨೦೧೪ರ ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಇರುವ ಒಟ್ಟು ಕಾಡುಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೨೦೦ -೩೫೦೦ ಮಾತ್ರ.

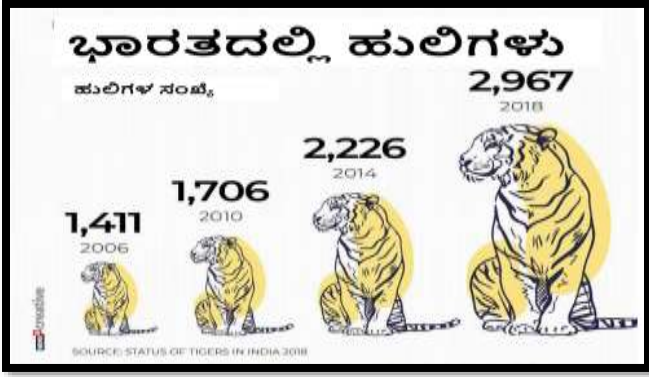
ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೭೩ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಹುಲಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಣಿ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ಹುಲಿ ಶಿಕಾರಿಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ, ಹುಲಿಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹುಲಿ ಯೋಜನೆ (Project Tiger) ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿತು. ಒಟ್ಟು ೯೧೧೫ ಚದರ ಕಿಮೀ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ೯ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ಕ್ರಮೇಣ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ೧೯೯೭ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ೩೩೦೦೦ ಚದರ ಕಿಮೀ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ೨೩ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ನಂತರವೂ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಹೆಚ್ಚಳವೇನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

೨೦೦೬ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ, ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಬಹುದಾದ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ಹುಲಿಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಹುಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಬರಿಯ ೧೪೧೧. ಈ ಸುದ್ದಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಅಲ್ಲದೇ ದೇಶದ ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಹಾಹಾಕಾರವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಪೋರೆಯುವ, ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿತು.

ಇತ್ತ, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಹುಲಿ ನಿವಾಸಿ ಹದಿಮೂರು ದೇಶಗಳು (ಭಾರತ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ನೇಪಾಳ, ಭೂತಾನ, ಮಯಾನ್ಮಾರ್, ಚೀನಾ, ಇಂಡೋನೇಶಿಯಾ, ಮಲೇಶಿಯಾ, ಲಾವೋಸ್, ಥೈಲಾಂಡ್, ವಿಯೆಟ್ನಾಂ, ಕಾಂಬೋಡಿಯಾ ಮತ್ತು ರಶಿಯಾ), ಮತ್ತು ಇತರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಉಳ್ಳ ಇತರ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ೨೦೧೦ರಲ್ಲಿ ರಶಿಯಾದ ಸೆಯಿಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್ ಬರ್ಗ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ, ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿ, ಜಾಗತಿಕ ಹುಲಿ ಸುಧಾರಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾಡುಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ೨೦೨೨ರ ವರ್ಷದ ಸುಮಾರಿಗೆ ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು, ನೀತಿನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸಿ, ಅದಕ್ಕನುಗುಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕ್ರಮೇಣ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದವು.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಾಣುತ್ತಾ ಬಂತು. (ಚಿತ್ರ ೨). ಈ

ಯೋಜನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಕಾಡಿನೊಳಗಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯ ಬಿಡಾರಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಸಾಗಿಸಿರುವುದೂ ಸೇರಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ೨೦೧೯ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪೆಂಚ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಕಾನ್ಹಾ ಹುಲಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳ ನಡುವಿನಿಂದ ಹಾದು ಹೋಗುವ ಹೊಸ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಲ್ಲಗಳಲ್ಲಿ, ಹುಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹಾದುಹೋಗಲು ೨೪೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ೭೫೦ ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಕೆಳಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಾಣವೂ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಳಸೇತುವೆ ಎಂಬ

ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೂ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ೨೦೧೯ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ೩೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿತು ಎಂದರೆ ಈ ಕ್ರಮಗಳ ಮಹತ್ವ ಅರಿವಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ೨೦೧೮ರ ಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೯೬೭ ತಲುಪಿರುವುದು, ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

೨೦೧೪ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹುಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡಿದ್ದು (೨೮೧ - ೭೧%), ಅದರ ನಂತರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ (೧೨೨- ೬೪%), ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ (೧೧೮ - ೨೯%) ಕೂಡಾ ಗಣನೀಯ ಹುಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರಾಖಾಂಡದಂತಹ ಪುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಭತ್ತೀಸ್ ಘರ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೬ರಿಂದ ೧೯ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಆ ರಾಜ್ಯದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ, ದೇಶದ್ರೋಹಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾವೋವಾದಿಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಈ ಹುಲಿಗಣತಿಯ ಕೆಲಸವೂ ಸಾಧಾರಣವಾದುದಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿದೊಡ್ಡದಾದ ಈ ಮಹಾಯೋಜನೆ ಒಟ್ಟು ೩.೮೧ ಲಕ್ಷ ಚದರ ಕಿಮೀ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸುಮಾರು ೫ ಲಕ್ಷ ಕಿಮೀಯನ್ನು ಕಾಲು ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಿಸಿ, ೩ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕಿ, ೨೬,೦೦೦ ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳು ತೆಗೆದ ಸುಮಾರು ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ೭೬,೦೦೦ ಹುಲಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ, ಅದರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಪಡೆದಿರುವ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೪೪,೦೦೦ ಕಾಲಾಳುಗಳ ೬ ಲಕ್ಷ ಆಳುದಿನಗಳ (manday) ಗಳ ಪರಿಶ್ರಮ ಇದು. ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಪೋರೆಯ ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಮತ್ತು ಇತರ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕೊಡುಗೆಯಿದೆ. ಕಳ್ಳ ಶಿಕಾರಿ ಕೂಡಾ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ಕಮರಿರುವ ಕಳವಳಕಾರಿ ಸುದ್ದಿಗಳ ನಡುವೆ ಇದೊಂದು ಆಶಾದಾಯಕ ವಾರ್ತೆ. ೨೦೧೦ರಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ೨೦೨೨ರಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಮುಟ್ಟುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಹೆಮ್ಮೆಪಡೋಣ. ಸಂತೋಷಪಡೋಣ.

(ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ)

ವಿನಾಯಕನ ಹಬ್ಬಕ್ಕೂ ಬಂತು ವಿಘ್ನ!

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಜೋಕಟ್ಟೆ, ಮುಂಬೈ

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಹಾಪರ್ವ ಎಂದರೆ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ. ಈ ಪರ್ವ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಪುಣೆ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈಗೆ ವಿಶೇಷ ಆಕರ್ಷಣೆ. ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ ಆರಂಭವಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ತೀರ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಡೆಜನ್ ಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ

ಸಮುದ್ರ ತೀರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮುಂಬೈ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಭವಗಳಿವೆ.

ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಗಣೇಶ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ಬಾಲ ಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರು ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ 1893 ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವವು ಶತಮಾನದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ದಾಟಿದೆ. ಅಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತದ ವಿರುದ್ಧದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗ ಎನಿಸಿತ್ತು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜಾಗೃತಿಯ ಸಂಪಾದಕೀಯ, ಕೊನೆಯ ದಿನ ಅನಂತ ಚತುರ್ದಶಿಯಂದು ಭಾಷಣ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು..... ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಶತಮಾನ ದ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ.

ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ ನಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವದ ಥೀಮ್ ಕೂಡ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ ಮಂಡಳಿಗಳು 14 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಕೆಲವು ಮಂಡಳಿಗಳು 20ರಿಂದ 25 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ತನಕವೂ ಗಣೇಶನ ಪ್ರತಿಮೆ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಜರುಗುವ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಹಾಪರ್ವವೆಂದೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ. ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಲಾಲ್ಬಾಗ್ ಚಾ ರಾಜಾ, ಗಣೇಶ ಗಲ್ಲಿಯ ಮುಂಬೈ ಚಾ ರಾಜಾ ಗಣೇಶನಿಂದ ಮೊದಲೊಂದು, ಚೆಂಬೂರ್ ನ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಕ್ರೀಡಾಮಂಡಳಿ, ಚೆಂಚ್ ಪೋಕ್ಲಿಯ ಗಣಪತಿ, ಜಿ.ಎಸ್.ಬಿ.ನೇವಾ ಮಂಡಲದ ಗಣಪತಿ(ಶ್ರೀಮಂತ ಗಣಪತಿ) ಕಿಂಗ್ಸ್ ಸರ್ಕಲ್, ಅಂಧೇರಿ ಚಾ ರಾಜಾ, ಖೇತ್ ವಾಡಿ..... ಹೀಗೆ ನೂರಾರು ಪ್ರಮುಖ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ ಮಂಡಳಿಗಳಿವೆ. ನೂರಾರು 'ರಾಜಾ' ಹೆಸರಿನ ಗಣಪತಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಭಕ್ತರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿವೆ.

ಲಾಲ್ಬಾಗ್ ಚಾ ರಾಜ ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಸಾಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಭಕ್ತರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಲಾಲ್ ಬಾಗ್ ನ ಈ ಗಣಪತಿ ಪ್ರತಿಮೆಯು ಅನಂತ ಚತುರ್ದಶಿಯ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಹೊರಟರೆ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗಿರ್ಗಾವ್ ಚೌಪಾಟಿಗೆ ತಲುಪುವುದು. ಸುಮಾರು 22 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮೆರವಣಿಗೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದರ್ಥ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಆ ವೈಭವ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಾರಿ ಹಲವಾರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ ಮಂಡಳಿಗಳು ಕೂಡ ದೀಡ್ ದಿನ್ ಕಾ ಗಣಪತಿ (ಒಂದೂವರೆ ದಿನದ ಗಣಪತಿ) ಇಡುವ ಕಾರಣ ಆ ದಿನ ಗಣಪತಿಯ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಜನದಟ್ಟಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಈ ಬಾರಿ ಕೊರೊನಾದಿಂದಾಗಿ ವಿವಿಧ ಮಗ್ಗಲುಗಳಿಂದ ಇನ್ನಿಲ್ಲದ ಹೊಡೆತ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇಡೀ ಮುಂಬೈಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವದ ಆ ಹತ್ತು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ನಬಹುದು. ಮೂರ್ತಿಕಾರ ರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಡೆಕೋರೇಷನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪೂಜಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಅಲಂಕಾರ ವಸ್ತುಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಸಾರಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವವರು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀಡುವವರು, ಹೂವಿನ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು.... ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಬಾರಿ ತೀವ್ರ ನಿರಾಶೆ.

ಆಘಾತ ತಂದ ಕೊರೊನಾ: - ಕಾಲದ ನಿಯಮಗಳು: ಈ ಸಮಯ ಕೊರೊನಾಮಯ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಅಡಿಗಿಂತ ಹಾಗೂ ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವ ಗಣೇಶೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಡಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಇರಬಾರದು ಎಂಬ ನಿಯಮ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮೂರ್ತಿ ತಯಾರಿಸುವವರೆಲ್ಲ ಈ ಸಲ ಬೇಡಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಬೈಗೆ 40 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಪೇಣ್ ತಾಲೂಕಿಗೆ 'ಗಣಪತಿ ಬಪ್ಪ ನ ಉರು' ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಇದೆ. ಮುಂಬೈ ಸಹಿತ ವಿಶ್ವದ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಣ್ ನ ಗಣಪತಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಡಿಕೆ. ಇಲ್ಲಿನ 25,000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷವಿಡೀ 30 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಕುಸಿದಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಚತುರ್ಥಿ ದಿನವೋ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ತರುವಾಗಲೋ (ಗಣಪತಿಯ

ಆಗಮನ ನಿರ್ಗಮನ ಗಳಲ್ಲಿ) ಐದು ಜನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಇರಬಾರದು. ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲು ಗಣಪತಿ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರುವಾಗ ಮೂರು ಜನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರಬಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶ ಮಂಡಲಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ 3 ಬಾರಿ ಸೆನಿಟೈಜೇಶನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂಟಪದೊಳಗೆ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಐದು ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ. ಆರತಿ ಸಮಯ 10 ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಪ್ರತಿ ಭಕ್ತರನ್ನು ಧರ್ಮಲ್ ಸ್ಟ್ರೀನಿಂಗ್ ಗೆ ಒಳ ಪಡಿಸಬೇಕು .ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವರಿಷ್ಠ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಇಲ್ಲ. ಮಾಸ್ಕ್ ಮತ್ತು ಸೋಶಿಯಲ್ ಡಿಸ್ಟೆನ್ಸಿಂಗ್ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಬ್ಯಾನರ್, ಹೋರ್ಟಿಂಗ್ ಹೊರಗಡೆ ಇಡಬಾರದು. ಇಂಟರ್ನೆಟ್, ಆಪ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಭಕ್ತರಿಗೆ ದರ್ಶನದ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಕಿಂಗ್ ಸರ್ಕಲ್ ನ ಜಿ ಎಸ್ ಬಿ ಮಂಡಳಿಯವರು ಈ ಬಾರಿ ಆಪ್ ಮೂಲಕ ಗಣೇಶ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ) ಕಂಟೇನ್ಮೆಂಟ್ ವಲಯ ಇದ್ದರೆ, ಸೀಲ್ಡನ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಗಣೇಶ ಪ್ರತಿಮೆಯ ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಾಲ್ಕಿಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿಸರ್ಜಿಸಬೇಕುಇತ್ಯಾದಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮನಪಾ ಹೊರಗಡೆ ಗಣೇಶ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡೋದಿಲ್ಲ ಅಂದಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮಂಟಪ ದೊಳಗಿನ ಗಣೇಶನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉತ್ಸಾಹ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ? ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವವನ್ನು ಈ ಬಾರಿ ಆಯೋಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಬರುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಹಾಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖ ಆಯೋಜಕರು ಈ ಸಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಂಡಳಿ ಆಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಘೋಷಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಆಚರಿಸಿದರೂ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಎಂಬ ಸ್ಥಿತಿ.

ಈ ಸಲ ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿ ಗಣೇಶನನ್ನೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸುವುದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಇಕೋಫ್ರೆಂಡ್ಲಿ ಗಣೇಶನಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಅನೇಕ ಮೂರ್ತಿಕಾರರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾ "ಗಣೇಶೋತ್ಸವದ ಒಂದೆರಡು ವಾರ ಮೊದಲೇ ನಮಗೆ 300-- 400 ರಷ್ಟು ಗಣೇಶ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ 100 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಈ ತನಕ ಆರ್ಡರ್ ಬಂದಿವೆ" ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ ಲಾಕ್ ಡೌನ್ ಸಮಯ ಅನೇಕರು ಮುಂಬೈ ತ್ಯಜಿಸಿದವರು ಇನ್ನೂ ವಾಪಸ್ ಬಾರದೆ ಇರುವುದು ಕೂಡಾ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಬಾರಿ ಶೇಕಡ 60ರಷ್ಟು ಮೂರ್ತಿಕಾರರು ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ಸಮಯವೂ 5 ಜನರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರಬಾರದು. ವಿಸರ್ಜನಾ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಮನಪಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ. ವಿಸರ್ಜನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಗಣೇಶ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಂಟಪದೊಳಗಿಂದ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದ ನಂತರ ಅಲ್ಲೇ ಮಾಡಿ ಬರಬೇಕು. ಸೊಸೈಟಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೇ ಕಂಪೌಂಡ್ ನಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ನೀರಿನ ಟಾಂಕಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಬೇಕು. ಸಮುದ್ರತೀರಕ್ಕೆ ತೆರಳಲು ಈ ಬಾರಿ ಪ್ರವೇಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಾಗಿದ್ದೂ ಸಮುದ್ರತೀರದಿಂದ ಎರಡು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗಣೇಶ ಮಂಡಲ ಅಥವಾ ಗೃಹ ಗಣಪತಿಗಳ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಆದರೆ ತೀರದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ ಮನಪಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು. ಬಿಎಂಸಿ ಉಪಾಯುಕ್ತ ನರೇಂದ್ರ ಬರ್ಡೆ ಅವರು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಸೊಸೈಟಿ ಕಾಂಪೌಂಡಿನೊಳಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಟಾಂಕಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ವಿಸರ್ಜಿಸುವಂತೆಯೂ ವಿನಂತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿಎಂಸಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ವಿಶೇಷ ಸೇವೆ: ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ ಗಣೇಶ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಪೌಂಡ್ ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಸಮಯ ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಗಣೇಶ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಆಯಾಯ ವಾರ್ಡ್ ಗಳ ಬಿಎಂಸಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಬೇಕು. ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ವಾಹನಗಳು ಸೊಸೈಟಿ ಗೇಟಿಗೆ ಬಂದು ಗಣೇಶ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕೃತಕ ಕೆರೆ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತಾವೇ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಲಿದ್ದಾರೆ. ಕೃತಕ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಗಣೇಶ ಪ್ರತಿಮೆಯ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮನಪಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೇ ಮಾಡುವರು. ಸದ್ಯ 167 ಕೃತಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮ.ನ.ಪಾಲಿಕೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ .ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ 70ರಷ್ಟು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಗಣೇಶ ವಿಸರ್ಜನಾ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ.

ಈ ಸಲ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬದಲು ರಕ್ತದಾನಶಿಬಿರ, ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಬಿರ, ಕೋವಿಡ್ -19 ರ ಟೆಸ್ಟಿಂಗ್.... ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇರಿಸುವಂತೆಯೂ ಗಣೇಶ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅತ್ತ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಡೋಲಕ್ ಬಾರಿಸುವವರಿಗೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀಡುವವರಿಗೆ, ಲಾರಿ ಟೆಂಪೋ ಸಾರಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದವರಿಗೆ..ಕೆಲಸ ಕಡಿಮೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗಲಿದೆ.ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗದು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡಾಗ ಗಣೇಶೋತ್ಸವದ ಮೂಲಕ ಇಡೀ ವರ್ಷ ಉತ್ತಮ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮುಂಬೈ ಯಂತಹ ಮಹಾನಗರಗಳ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಜನರ ಜೀವನವು ಕೊರೊನಾ ಮಹಾಮಾರಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲಗೊಳ್ಳು ವಂತಹ ದೃಶ್ಯವು ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ವಿನಾಯಕನ ಹಬ್ಬಕ್ಕೂ ಈ ಬಾರಿ ಬಂತಲ್ಲ ವಿಘ್ನ!

ಮಗು ಹುಟ್ಟುವ ಮುನ್ನ ಗರ್ಭಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ

ಇರುತ್ತದೆ: ಭಾಗವತದ ಈ ನಿಗೂಢ ರಹಸ್ಯ

✍ ಡಾ. ಸುಮನಾ ರಾವ್

ಕದರ್ಮ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಮಗನಾದ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಿಷ್ಣು ಸಂಭೂತನಾದ ಕಪಿಲ ಮಹರ್ಷಿಯು ತನ್ನ ತಾಯಿಯಾದ ದೇವಹೂತಿಗೆ ಗರ್ಭದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಆಹಾರದ ಮೂಲಕ ಪುರುಷನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ವೀರ್ಯವು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಸಮಾಗಮದ ಬಳಿಕ ವೀರ್ಯವು ಸ್ತ್ರೀಯ ಗರ್ಭವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜೀವಿಯು ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವರ್ಗ ಮತ್ತು ನರಕದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ದೇಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಕರ್ಮಗಳು ಸದಾ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸ್ತ್ರೀ ಯೋನಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ರಜಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ(ಅಂಡಾಶಯ) ಕಲೆತು ಕಲಲ' ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುತ್ತದೆ. ಇದು ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕವಾಗಿ ಗುಳ್ಳೆಯ ಆಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬುದ್ಧದ ರೂಪವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಬೋರೆಯ ಹಣ್ಣಿನ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಂಸಖಂಡವಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟು ಮೊಟ್ಟೆಯ ಆಕಾರವನ್ನು

ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಆ ಮಾಂಸಖಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ತಲೆಯ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೈ-ಕಾಲು ಮುಂತಾದ ಅಂಗಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಗುರು, ಮೈಕೂದಲು, ಎಲುಬು, ಚರ್ಮ, ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಲಿಂಗಗಳು ಮತ್ತು ನವದ್ವಾರಗಳು ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಸಪ್ತಧಾತುಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಐದನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿವು, ಬಾಯಾರಿಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆರನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭದ ಚೀಲದೊಳಗಡೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಶಿಶುವು ಕೋಶದ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಆಗ

ಗರ್ಭವತಿಯು ಉಣ್ಣುವ, ಕುಡಿಯುವ ಆಹಾರ ಪಾನೀಯಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಧಾತುಗಳ ಪೋಷಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳು ಸೃಜಿಸಲ್ಪಡುವ ಮಲಮೂತ್ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭವಾಸವಾಗಿರುವ ಶಿಶುವನ್ನು ಅನೇಕ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳು ಕಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಸುಮದಂತೆ ಕೋಮಲವಾಗಿರುವ ಚರ್ಮವನ್ನು ಕಚ್ಚುವಾಗ ಮಗುವಿಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವು ನೋವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಮ್ಮನ ರುಚಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸೇವಿಸಲ್ಪಡುವ ಕಹಿ, ಖಾರ, ಹುಳಿ, ಉಪ್ಪು ಮೊದಲಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಅದು ನರಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂಸೆಯು ಅಸಹನೀಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಗರ್ಭಸ್ಥ ಮಗುವಿನ ರೋದನವನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು? ಆಗ ಶಿಶುವಿಗೆ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದುಷ್ಕರ್ಮಗಳ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಳನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಯು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ತಾನು ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷಮಿಸಲು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ದೇಹಧಾರಿಯಾದ ಜೀವವು ಶಿಶುವಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಎಂಟು ಮತ್ತು ಒಂಬತ್ತನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶದೊಳಗಿದ್ದು, ಮಲಮೂತ್ರದ ನಡುವೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ, ಇತ್ತಿಂದಿತ್ತ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗಡೆ ಚಲಿಸುತ್ತಾ ತಾಯಿಯ ಉದರದಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಸಮಯವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಮಗುವು ಹುಟ್ಟುವ ಮುನ್ನ ಗರ್ಭಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇಂದಿನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೂ ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗರ್ಭದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ವಿವರಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ಮಗುವಿನ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವೇದವ್ಯಾಸರು ಸಂಕಲಿಸಿದ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಇಂದಿಗೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ.

ನಗೆಹನಿ

"ಮರಕಡಿಯವ ಬಡವನೊಬ್ಬ. ಆಯಾಸಗೊಂಡು ಬಾವಿ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ, ಅವನ ಕೊಡಲಿ ಜಾರಿ ಬಾವಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಬೇಜಾರಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡ. ದೇವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಒಂದು ವಜ್ರದ ಕೊಡಲಿ ತೋರಿಸಿ "ಇದೇನಾ ನಿನ್ನ ಕೊಡಲಿ?" ಎಂದ, 'ಅಲ್ಲ' ಎಂದ ಬಡವ, ನಂತರ ಚಿನ್ನದ ಕೊಡಲಿ ತೋರಿಸಿ "ಇದೇನಾ ನಿನ್ನ ಕೊಡಲಿ?" ಎಂದ, 'ಅಲ್ಲ' ಎಂದ ಬಡವ, ನಂತರ ಹೀಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ, ತಾಮ್ರದ ನಂತರ ಅವನ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಡಲಿ ತೋರಿಸಿದಾಗ "ಇದು ನನ್ನದು ಎಂದ ದೇವರು "ಭಕ್ತಾ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕೊಡಲಿಗಳನ್ನೂ ನೀನೆ ಇಟ್ಟುಕೊ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಯವಾದ.

ಬಡವ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಅಡವಿಗೆ ಹೊರಟ.

ಈ ಬಾರಿ ಹೆಂಡತಿ ಕೂಡ ಇದ್ದಳು, ಈ ಬಾರಿ ಕೊಡಲಿಯ ಬದಲು ಹೆಂಡತಿ ಜಾರಿ ಬಾವಿಗೆ ಬಿದ್ದಳು, ಬಡವ ಮತ್ತೆ ದೇವರನ್ನು ನೆನೆದ, ದೇವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಮಲ್ಲಿಕಾ ಶೇರಾವತಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೇಳಿದ

"ಇವಳೇನಾ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿ?",

ಬಡವ ಒಮ್ಮೆಲೆ "ಹೌದು ದೇವ್ರೇ" ಅಂದುಬಿಟ್ಟ, ದೇವರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟುಬಂದು "ಕೊಡಲಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ನಿಯತ್ತು ಹೆಂಡ್ತಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿತಲ್ಲ ಭಕ್ತಾ"? ಎಂದ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಡವ ಹೇಳಿದ ಅದು ಹಂಗಲ್ಲ ದೇವ್ರೇ, ನಾನೀಗ "ಈಕೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಅಲ್ಲ" ಅಂತೀನಿ, ನೀನು ಮತ್ತೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಿಯಾಂಕಾ ಚೋಪ್ರಾನ, ಆಮೇಲೆ, ರಾಖಿ ಸಾವಂತ್ ನ, ಬಿಪಾಶಾ ಬಸುನ, ಕರೀನಾ ಕಪೂರ್ ನ ಕರ್ಕೋಂಡು ಕೇಳಿಯಾ, ನಾನು ಅಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ಅಂತಾ ಹೇಳಾ ಹೋಗ್ತೀನಿ, ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಕರ್ಕೋಂಡು ಬಂದಾಗ "ಹೌದು ಇವಳೇ" ಅಂತೀನಿ, ಆಮೇಲೆ ನೀನು "ಭಕ್ತಾ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ಅಂತೇಳಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರ್ಕೋಂಡು ಹೋಗು" ಅಂದ್ರೆ ಈ ಕಾಸ್ತಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನೆಂಗೆ ಸಾಕಲಿ.

ಮೂರನೆಯ ಜಗತ್ತು

ಅವಳ ಭೇಟಿಯಾದದ್ದು ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ವುಡ್ ಥಿಯೇಟರಿನಲ್ಲಿ "ದಿ ಲವರ್" ನಾಟಕ ನೋಡಲು ಹೋದಾಗ. ಅವಳ ಹೆಸರು ಲಿಂಡಾ. ಅವಳೊಬ್ಬ ರಂಗನಟಿ, ನರ್ತಕಿ. ಹೊಂಗೂದಲು, ಹಸಿರು ಕಣ್ಣಿನ ಚೆಲುವೆ. ಅಲೆಮಾರಿ. ಮಾಂಟ್ರಿಯಲ್ ನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಳು. ೧೭ ವರ್ಷದವಳಿದ್ದಾಗಿನಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗೆ ತಿರುಗಾಟ. ಭಾರತವೆಂದರೆ ತುಂಬ ಕುತೂಹಲ, ಪ್ರೀತಿ. "ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡೋಣ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಉಟ ಮಾಡೋಣ" ಎಂದಳು. ರೆಸ್ಪುರಾ ತಲುಪಿದಾಗ ತನಗೆ ಬರಿ ಹಣ್ಣಿನ ರಸ ತರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು. ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಧೃತಿಗೆಡಿಸಿದ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಮಾತಾಡಿದಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಟ್ರಾವಲರ್ಗ್ ನಲ್ಲೂ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು.

"ಇದು ನಡೆದಾಗ ನನಗಿನ್ನೂ 20 ವರ್ಷ. ಆಫ್ರಿಕಾ ಎಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಲು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಉತ್ತರ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ. . . ಒಂದು ಕಡೆ ಏರ್ ಫೋರ್ಟ್ ನಿಂದಲೇ ಸೀದಾ ಮೊದಲೇ ಬುಕ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೊಟೆಲ್ ರೂಮ್ ತಲುಪಿದೆ. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಬಾಗಿಲು ಬಡಿದದ್ದು ಕೇಳಿ ಬಂದಾಗ, ನಾನು ಹೊಟೆಲ್ ಬಾಯ್ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಾಗ ಆ ಮನುಷ್ಯ ನಿಂತಿದ್ದ. ಹಿ ವಾಸ್ ಬಿಗ್ ಎಂಡ್ ಬ್ಲಾಕ್. ತುಂಬಾ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಏನೋ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದ. ತಕ್ಷಣ ನನ್ನತ್ತ ಧಾವಿಸಿ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಹೊಡೆದ. ಆ ಏಟಿಗೆ ತತ್ತರಿಸಿ, ಬಿದ್ದೆ. ಕೂಗಿಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನೂ ಚಚ್ಚೀನೀಂತ ಹೆದರಿಸಿದ. ಆದರೆ ಅವನು ನನ್ನ ಮೇಲೇರಗಿದಾಗ ನಾನು ಕಿರುಚುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೆ. ಯಾರೂ ಬರದಾಗ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡೆ. ಯಾವಾಗ ಜ್ಞಾನ ತಪ್ಪಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ದೂರುಕೊಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. 3 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಆ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟೆ ಇಂಥಾ ಅನುಭವ ತಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಐ ಡೋಂಟ್ ನೋ ವಾಟ್ ಮೇಡ್ ಹಿಮ್ ಡೂ ಇಟ್. . . ವೆದರ್ ಇಟ್ ವಾಸ್ ಹೇಟ್ರೆಡ್, ಕ್ರೇಜ್ ಆಗ್ ಜಸ್ಟ್ ಫಸ್ಟ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ಹೇಟ್ರೆಡ್, ಕ್ರೇಜ್ ಆರ್ ಜಸ್ಟ್ ಫಸ್ಟ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ಎನ್ನೀ. . . .

"ಫಸ್ಟ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ಎನ್ನಿ"ಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಕೇಳಿದ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಮೂರನೆಯ ದಿನ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ತಲುಪುತ್ತಲೇ ಸಿಕ್ಕ ಈಡನ್ ಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದೆ. ಅವಳೊಬ್ಬ ನೇಟಿವ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಕತೆಗಾರ್ತಿ. "ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ನೇಶನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿರುವ ನಿಮಗೆ ಈ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ "ಫಸ್ಟ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ಪರ್ಸೆಪ್ಷನ್" ಇದೆಯೇನು?" ಅವಳು ನಕ್ಕಳು.

"ನಾನೆಂದೂ ಅಂಥಾದ್ದೇನೂ ಕೇಳೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಅಂಥಾ ಸಾಧಾರಣ ನಂಬಿಕೆ ಅಲ್ಲ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿದಾದರೆ, ನನಗಂತೂ ಫಸ್ಟ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಥರ್ಡ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಾನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ ಯಾವಾಗಲೂ.... ಡೂ ಯೂ ನೋ ವಾಟ್ ಮೈ ಮೋಸ್ಟ್ ಎಂಬರಾಸಿಂಗ್ ಮೊಮೆಂಟ್ ವಾಸ್... ವೆನ್ ಐ ವಾಸ್ ಇನ್ ಜಮೈಕಾ ರೀಸೆಂಟ್ಲೀ.... ದೆ ಕಾಲ್ಡ್ ಮಿ ಎ ವೈಟೀ....

Srimad Bhagavad Gita

An English Translation

✍ M.A.N.Prasad

FOREWORD

Geeta is an Advisory which incorporates the wisdom of many Upanishats, which is actually the foundation of all Indian Theology and philosophy. The wisdom of Geeta has to be learnt studied and put into practice in life, at the initial stages of one's journey in life. Many think they will study Geeta in Vanaprasthashrama after they retire from other money earning vocations. This is meaningless. Geeta is meant before you start your journey.

Today many youngsters do not read either sanskrit to Kannada. But knowledge transcends the Barriers of languages. Mr. Narayan Prasad, who spent 17 years of life as the Jon. Secretary of the Mysore Association and is one of the founders of Nesaru, has taken upon himself to disseminate this priceless knowledge to all those who are embarking on their journey. Hence the language chosen happens to be Googalish or English.

He is also willing to clarify all your doubts. This is an opportunity which may not arise once again.

He is going to embark on each of the chapters of Geeta each month.

Our gratitude to Mr. Prasad.

Chapter 1

Arjuna Vishada Yoga - Arjuna's grief

Drutarashtra said: In that righteous place called *Kurukshetra*, gathered anxious to fight, are My own sons and those of *Pandu*. O' *Sanjaya* tell me what is happening there - 1

Sanjaya said: Seeing the circular formation of *Pandava's* army, king *Duryodhana* Went near his preceptor *Drona* and said these words. - 2

O' preceptor, look at the circular formation of *Pandava's* huge army Led by your intelligent disciple, *Drushtadhyumna*, the son of *Drupada*. - 3

It has many great bowmen and warriors comparable to *Bheema* and *Arjuna* Like *Satyaki*, *Virata* and the great king *Drupada*. - 4

Drushtaketu, *Chekitana* and mighty king of *Kashi*, *Purujit*, *Kuntibhoja* and *Shaibya* – the best among men - 5

Yadamanyu the valorous, *Uttamaouja* the brave, *Abhimanyu* son of Of *Subhadra* and sons of *Draupadi*, all of them great warriors - 6

O' great Brahmin, know about the great warriors on our side too, I shall, for your information, brief you about our Commanders - 7

Yourself, Grandsire *Bheeshma*, *Karna* and *Krupacharya* the Victor of wars, *Ashwatthama*, *Vikarna* and *Somadutta's* son *Bhurishrava* - 8

Many other great warriors, armed with multiple armaments, these experts

In the art of warfare, are ready to lay down their lives for me. - 9

Protected by *Bheeshma*, our army is invincible on all counts, and
Their army, protected by *Bheema*, can easily be won by us. - 10

Therefore, all of you must take your designated and secure positions, and
Protect Grand Sire *Bheeshma* from all fronts, without any doubts. - 11

Then, the valiant and el dest among *Kurus*, Grand Sire *Bheeshma*, making
Duryodhana happy, uttered a lion like loud war cry, and blew his conch. - 12

Then, at once conches, huge drums, kettle drums, snare drums, *mrudangas*,
Bugles, and such instruments blared forth, creating a terrifying sound. - 13

Then, seated in a chariot drawn by snow white horses,
Lord Sri Krishna and Arjuna too blew their divine conches. - 14

Lord Sri Krishna blew the conch called *Panchajanya*, Arjuna blew the *Devadutta*,
Bheema - the doer of dreadful acts - blew the great conch called *Poundra*. - 15

Kunti's son, king *Yudhishtira* blew the conch called *Anantavijaya* and
Nakula and *Sahadeva* blew conches called *Sughosha* and *Manipushpaka*. - 16

King of Kashi the great archer, great warriors like *Shikhandi*,
Drushtadhyumna, *Virata Raya* and the invincible *Satyaki*. - 17

King *Drupada*, *Draupadi's* five sons, valiant *Abhimanyu*,
Son of *Subhadra*, all the kings blew their conches individually. - 18

And, their terrifying sound ringing in the sky and earth
Tore through the hearts of sons of *Drutarashtra* - 19

O' king, then *Arjuna* – whose banner bears a monkey on it -
Seeing the formation of *Drutarashtra's* men ready to charge,
Lifted his bow and addressing Lord Sri Krishna said,
O' Achyuta, take this car and stop it between the two armies. - 20 & 21

And among these war mongering men, among the opponents,
Let me see who is worthy enough to be fought with, please wait till then. - 22

Let me see who all are the well-wishers of the wicked minded
Duryodhana, who have joined his side of the army. - 23

Sanjaya said: O' king, after Arjuna spoke thus, Sri Krishna steered the car
In between the two armies and stopped it in front of *Bheeshma*, *Drona*
And other kings and said " *Partha*, have a look at *Kauravas*
Who have assembled here, ready for battle." - 24 & 25

Then Arjuna saw in both the armies, uncles, grandfathers,
Great grandfathers, maternal uncles, brothers, children and,
Grand children, preceptors, friends, near and dear ones. - 26

Seeing all these relatives assembled there, overcome
With sadness, and full of compassion, uttered these words. - 27

Arjuna said: O' Krishna, seeing my own folks ready for warfare,

My limbs are feeling weak; my mouth is going dry,
My body is shivering and I am getting goose pimples all over. - 28 & 29

My bow '*Gandiva*' is slipping out of my hand, my skin feels like it is on fire,
I am unable to stand even, and my mind is reeling. - 30

O' Keshava, all around I see signs which are contrary, what good
Will be bestowed upon me, killing my own folks? - 31

O' Krishna, I don't aspire for victory or kingdom or happiness, what use is
A kingdom got like this or what do we gain by such pleasures? - 32

Because, the people for whose sake we aspired for kingdom, pleasures and comforts,
Are all gathered here ready to fight, disregarding all wealth and their lives. - 33

My teacher, uncles, children and grandfather, maternal uncles,
Fathers in law, grandchildren, brothers in law and relatives. - 34

O' *Madhusudana*, I don't wish to kill these people even if they were to kill me, or
Even if I were to gain all the three worlds, then would I do so for this kingdom? - 35

O' *Janardhana*, will we feel happy killing *Drutarashtra's* sons?
By killing these wicked people we will only be committing sin. - 36

Therefore O' *Madhava*, we cannot kill *Drutarashtra's* sons who are our own people.
How could we feel happy by destroying our own family? - 37

Enamoured by the material gains, some may overlook the sins of killing own folks or friends
But, knowing that these are great sins, why should we not avoid the same? - 38 & 39

By killing your own clan, ancient values preserved by the clan are lost.
When such ancient values are lost, sinful way of life proliferates in clans. - 40

O' Krishna, when sinful ways of life spreads, conduct of women gets corrupted,
With women of corrupted conduct, admixture of castes takes place. - 41

Admixture of castes takes the offenders and the clan to hell. Deprived of the offerings
In the annual rituals, their forefathers will also suffer a down fall - 42

These flaws of admixture will totally destroy the ancient values and
Traditional values of the clan and the offender. - 43

O' *Janardhana*, men whose clan has lost all its old values,
We are told, will spend their time indefinitely in hell. - 44

Oh, how sad, despite being intelligent, we are ready to commit great sins,
Lured by kingdom and pleasures, we are ready to kill our own clan. - 45

If *Drutarashtra's* sons were to kill me, who is unarmed and not fighting back,
That death would be more honourable for me, than fighting this war. - 46

Sanjaya Said: Deeply grieved and full of sorrow, Arjuna discarded his bow and arrows
And sat down in the rear part of the chariot. - 47

The Curious Legal Case of Zulfiqar Ali Bhutto

✍ Ashwin Vasista

Former Prime Minister and President of Pakistan has got into litigation in India seeking deceleration of himself as an Indian citizen despite he and his family moving to Pakistan at the time of partition in the year 1947. Zulfiqar Ali Bhutto and his family owned a lot of properties in Mumbai which included the iconic building Astoria Hotel at Churchgate and their Bombay house at 4A Worli Estate.

Shah Nawaz Bhutto, father of the Zulfiqar Ali Bhutto was the infamous Prime Minister (Dewan) of Junagadh and his mother was a Rajasthani who had changed her name as Khursheed Begum. Khursheed Begum was second wife of Shah Nawaz Bhutto. Since Junagadh was not known for quality education, Zulfiqar Ali Bhutto was sent to Mumbai for studying at Cathedral.

In the year 1946, Md. Ali Jhinna had announced Direct Action Plan which resulted in Riots in Bengal and other places and the situation in Bombay was also tensed. Thinking the India will not be safe for Muslims, Shah Nawaz Bhutto sent Zulfiqar Ali Bhutto to United States of America for his higher studies.

On 14th August 1947, Pakistan was declared as an independent nation, and Shah Nawaz Bhutto and his family moved from India to Pakistan. Junagadh was integrated to Indian territory. Since Shah Nawaz Bhutto and his family had moved to Pakistan, living being their properties in India they had applied for compensation in Pakistan.

Astoria Hotel building at Churchgate and house at 4A Worli Estate was Zulfiqar Ali Bhutto's favourite properties. In the year 1949 Shah Nawaz Bhutto and his family including Zulfiqar Ali Bhutto was declared Evacuee and the properties Shah Nawaz Bhutto and his family members were taken into the custody of the Government by the district collector.

Once the collector took charge of the properties, Zulfiqar Ali Bhutto had made applications before the courts and the same came to be dismissed by the court and finally he approached the Hon'ble Supreme Court on September 11, 1957, he filed appeal No 489 of 1957. In the year 1958, the political career of Zulfiqar Ali Bhutto was taking shape in Pakistan, he was made part of the Pakistan's delegation to the United Nations and later on was inducted as Minister of Commerce, Government of Pakistan and then Prime Minister and President of Pakistan.

In the Year 1958, as and when Zulfiqar Ali Bhutto was becoming politically strong in Pakistan, he made an application stating that he and his family is settled in Pakistan and he wish to withdraw the appeals moved by him. The Appeal filed by Zulfiqar Ali Bhutto was disposed off as withdrawn. Until 1958 Zulfiqar Ali Bhutto was claiming to be Indian Citizen in India and Pakistani citizen in Pakistan.

Astoria Hotel was sold at Rs. Rs 13,04,000 in the year 1955.

Dairy entry of Field Marshall Ayub Khan, former President of Pakistan has reference to the case in India and extracts as under

"Certain documents from India came into my hands, stating that Mr Bhutto had been, till 1958, claiming that he was an Indian citizen and that he was staying in Karachi only temporarily. I have asked for further confirmation. It shows how unscrupulous and soulless this man is." - Diary entry dated March 3, 1967

"An awkward question was asked in the National Assembly. Up to the time he became a Minister in 1958, Bhutto had been declaring before Indian courts that he was an Indian citizen residing in Karachi. The object was to get some compensation for the property left by his parents in India. In fact, he was selling his soul for about one lakh fifty thousand rupees. All this was not known to us till recently when the matter was discussed in the Indian Parliament and came out in the press." -Diary entry dated June 30, 1967.

"What if one of the Indian Courts had indeed declared Zulfiqar Ali Bhutto an "Indian"?"

Petals from Vidura Neeti: The Wisdom of the Wise

✍ Dr. Arvind A. Dhond

PROLOGUE: In ancient days during the Mahabharat era, during the reign of Pandavas led by Chakravati Samrat Yudusthir the vast land mass of United Bharat Desh spread right from today what is named as Afganisthan, Pakistan, India, Russia, China, Buthan, Bangladesh, Nepal, Sri Lanka and some of the island regions in the Asian continent. Vidura was appointed by Chakravati Samrat Yudusthir as the first Prime Minister of United Bharat Desh. Vidura was highly learned scholar and he gave his original valuable view-points on several occasions regarding how the rulers and administrators should run their Kingdom. Such valuable lessons guided the then rulers to successfully rule over the entire Kingdom for thousands of years. Today mankind speaks of Chanakya Neeti given during the reign of Maurya period, but the significance of Vidura Neeti, also spelt as Vidura Niti, has faded away even from the modern books of history taught in institutions of learnings. The intellect and values imparted through Vidura Neeti were not only relevant then, but such values will be a Beacon Light for eternity to guide the mankind.

LEARNINGS FROM VIDURA NEETI: Vidura Neeti also known as Vidura's teachings on right conduct is extracted from Mahabharata. Vidura addressed these principles to King Dhritarashtra who was overtaken by sleeplessness and was burning with anxieties. By making King Dhritarashtra an instrument through this teachings Vidura gave great wisdom and foresight to the entire mankind. A learned man who knows all this is truly wise. Humble attempt has been made by the author, to unfold few glimpses from the Vidura Neeti in the ensuing article. But the readers of the modern generation must realise that this is merely a tip of the ice-berg, underneath which innumerable treasure is hidden yet unexplored. Glimpses of select significant points from Vidura Neeti are briefly expounded in the succeeding twenty-five points which are akin to beads in a necklace.

1. A fool is one who divulged his projects, doubts in all things, and spends long duration of time in doing what requires a short time.
2. A forest pierced by arrows, or cut down by hatchets may again grow, but one's heart wounded and censured by ill-spoken words never can recover. A learned man should not pierce such wordy dagger deep in the heart of others which is incapable of being taken out.
3. A learned person must never give false evidence out of the fear of his foes. One must be aware that, he who speaks a lie on account of a human being, causes the downfall from heaven of a thousand of one's sires of the ascending order. Therefore, never speak an untruth for the sake of gold, wealth or any wrongful motive.
4. A person is considered wise whose intended acts, and proposed counsels remain concealed from foes, and whose acts become known only after they have been done. One needs to be like a duck, remaining calm on the surface of the water, but paddling constantly underneath.
5. A person who wish to attain prosperity should avoid these six faults, viz., sleep, drowsiness, fear, anger, indolence and procrastination.
6. A wise person must not set the heart upon means of success that are unjust and improper and never covet the wealth of others. One must succeed with the application of fair and proper means.
7. A wise person should either do an act or desist from it fully, considering his own ability.
8. A wise person strives, having commenced anything, until it is completed, and he never waste his time.
9. Alone one should not take alone any credit of good work, profit or gain. Credit has to be shared with others always.
10. As fuel that is wet is burnt with that which is dry, so a sinless man is punished equally with the sinful in consequence of constant association with the latter. Therefore, friendship with the sinful should be avoided by a wise man.
11. He who does not bring-up old hostilities, who behave neither arrogantly nor with too much humility, and who even when distressed never commits an improper act, is considered by respectable men as a person of good conduct.
12. In forgiveness, lies the strength of the virtuous. Forgiveness is a virtue of the weak, and an ornament of the strong. Hence, a wise person must forgive.
13. It is seen that many evil-minded Kings, are ruined by acts of their own, occasioned by the endless lust for more and more territory.

14. Learned men have declared that a King, although powerful, should never consult with these four types of persons, viz., men of small sense, men that are procrastinating, men that are indolent, and men that are flatterers.
15. Of things honestly got, these two must be looked upon as misuse, viz., making gifts to the unworthy and refusing to the worthy. Dana must be done in Sat-patra, which means that the recipient should have necessary qualifications to receive it.
16. One should know that it is a human tendency, these six forget those who have bestowed obligations on them, viz., educated disciples, their preceptors; married persons, their mothers; persons whose desires have been gratified, women; they who have achieved success, they who had rendered aid; they who have crossed a river, the boat that carried them over to the other side of the river safely; and patients that have been cured, their physicians.
17. The immediate indications of a person destined to destruction are appropriation of a Brahmana's and deities possessions, as both these resembles burning fire.
18. The marks of a wise man are the words that are beneficial and accompanied with high morality. That is not morality which is separated from truth.
19. There are four means of success against an enemy, viz., *Samaa*, reconciliation or negotiation; *Damaa*, bribery; *Bhedaa*, sowing dissensions; and *Dandaa*, punishment.
20. These five fires should be worshipped with utmost regard by every person, viz., Father, Mother, Agni by performing Agni Karya/Agnihotra (Vaisvadeva), Pitru by performing Pitru Karya/Shraddha Karmas and Preceptor/Guru/Teacher.
21. These two live, as if it were, in a region higher than heaven itself, viz., a man of power endued with forgiveness, and a poor man who is charitable.
22. To be always happy, a wise person must abstain and should renounce from the seven evils, viz., women, gambling (dice), hunting, intoxicants, harshness of speech, severity of punishment and amassing wealth using unjust means. These seven faults are productive of calamity, inasmuch as they are able to affect the ruin of even monarchs firmly established.
23. Truth, forgiveness, mercy and contentment are the four attributes that can exist only in those who are truly noble.
24. While one person commits sins, many may reap the advantage resulting therefrom; yet in the end, it is the doer alone to whom the sin attaches, while those that enjoy the fruits escape unhurt. Hence, the wrong - doers need to be aware that others only share in the fruits and not in the sins. Therefore, a man, should abstain from sin to reap greater happiness. This is evident from the conversation of Devarishi Narada Muni and Valmiki, that although Valmiki's family was eager to share the fruits of his bad actions, they would not share his sins. This single incident transformed the cruel hunter, fearless thief and dacoit Ratnakara into Maharishi Valmiki.
25. Wrong desires and anger break through wisdom, just as a large fish breaks through a net of thin cords. Hostility in consequence clouds intellect.

EPILOGUE: In administrative decision making in the modern days, the guidance providing role is performed by the administration. Public administrators like IAS and State Public Service administrative personnel guide the Executive in taking decisions affecting the interest of the State. Such administrative personnel have to mandatorily undergo induction, in-service and refresher training courses, being imparted in the administrative colleges specially created for that purpose. During such training programmes there must be special intensive training sessions organised on the theme of "Vidura Neeti" to the administrative personnel so that they can imbibe and inculcate the values taught by Vidura and provide the right advice to the Executives to lead the nation in the right direction.

All the invaders who came from the West, not only looted the wealth from India but they also intentionally destroyed the Indian values, literature and morals so that they can establish their western philosophy and brain-wash the people towards their western ideologies. Now in the post-colonisation era instead of blindly relying on western philosophies there is a dire need to peep in the glorious past of Bharat varsh and unearth the precious diamonds and pearls from it. If needed History, Philosophy and Moral Science should be rewritten in order to bring in more Indianness in it. This article is an eye-opener and one such genuine attempt in the direction to set the things right which were erred in the past by outsiders who invaded our rich nation with an ulterior motive. Such a renaissance is the need of the hour today.

When did Kashmir start losing its peace?

- Carla Stewart

American by blood, South Asian by heart

Studied at University of Illinois

The world we live in today, if you were to ask for a commentary or analysis or opinion on the Kashmir problem, there is one argument that will garner unanimous agreement across the South Asian subcontinent (and even from foreign affairs experts around the globe and self-styled experts on Kashmir from the western media) - that the history of the Kashmir problem starts with 1947.

Take a look at the 59 other answers to this question on Quora. 90% of those answers begin with the narrative of what happened in 1947.

The expanse and the magnitude of this myopia is disconcerting!

The seeds of the Kashmir problem were sown centuries before 1947 came into being. 1947 and the birth of Pakistan simply triggered what could be the beginning of the end for this most disturbing and perennially lingering episode in the history of the Indian civilization

What is the Kashmir Problem?

Kashmir is **not** a territorial dispute. Kashmir is a dispute emerging from a civilizational struggle.

A struggle for uprooting a civilization with an indigenous and deeply ingrained culture of peaceful coexistence between ethnicities and religions... and forcibly replacing it with a virulent strain of Islam that borders on the insidious and violent totalitarianism of Sunni Wahhabism.

Kashmiri Hindus - The original Inhabitants of Kashmir: According to folk etymology, the name "Kashmir" means "desiccated land" (from the Sanskrit: Ka = water and shimeera = desiccate). In the Rajatarangini, a history of Kashmir written by Kalhana in the mid-12th century, it is stated that the valley of Kashmir was formerly a lake. According to Hindu mythology, the lake was drained by the great rishi or sage, Kashyapa, son of Marichi, son of Brahma, by cutting the gap in the hills at Baramulla (Varahamula). When Kashmir had been drained, Kashyapa asked Brahmins (the highest caste among Hindus) to settle there.

If we go by written history, Kashmiri Hindus are the aborigines of Kashmir. The native pagans who survived centuries of cruelty and oppression while keeping the flag of Indian civilization fluttering in the valley against all odds.

However, as a result of the incessant invasions by Muslim barbarians, some parts of the Indian civilization began to witness a change in demographics in favor of Muslims. Kashmir happened to be a key example of one such region.

Exodus of Hindus from Kashmir: Kashmir and its original inhabitants - the Hindus of Kashmir have been in existence for centuries before Pakistan or any of the Muslim League leaders and the proponents of the 2 Nation Theory were even born.

From the 14th century to the present times, the Hindus of Kashmir have been at the literal bleeding edge of the clash of civilizations. As a result, over the course of a few centuries most Kashmiris had been converted out of the Hindu fold by the force of intimidation and brutal violence that characterized the better part of Muslim Rule in Kashmir.

By the turn of the 20th century, Kashmiri Pandits came to represent the bulk of the Hindu presence that remained in Kashmir. The Kashmiri Pandits (also known as Kashmiri Brahmins) are Kashmiri Hindus and a part of the larger Saraswat Brahmin community.

Some westerners pose the question, why do all Kashmiri Hindus belong to just the Brahmin caste. Well, that is because all the other (Hindu) castes were converted to Islam by the swords of the tyrants who ruled the valley. Tyrants like Sikander Butshikan, Ali Shah, Shamsuddin Iraqi and others who not only carried out terrible genocides but also destroyed the centers of Kashmiri Hindu spiritual and intellectual life. History bears evidence to the desecration and destruction of great Hindu temples like the Sun Temple at Martand and countless other shrines.

Kashmiri Hindu women were beautiful. There was a time in Kashmir under Afghan rule when their striking looks became such a burden on their families that their noses had to be cut-off and their heads shaved, to protect the Hindu girls from the lustful eyes of the ruling barbarians.

Such atrocities created pressure on the dwindling Hindu community to flee from Kashmir not once or twice but 7 times since Islam came to Kashmir. The demographics of the Kashmir region continued to change decisively in favor of Muslims. This episode will be continued to its climax when we get to 1990, the year Hindus were "ethnically cleansed" out of Kashmir.

1947: The Indian civilization finally woke up to an era of realizing its long cherished and hard-fought dream of nationhood. However, fate had destined one last blow of plunder and pillage of a different nature.

A man named Mohammed Ali Jinnah mistook independence from the British to mean the subcontinent had just turned into a once in a lifetime opportunity to a grab-all-you-can real estate bonanza. He claimed that the Muslims needed a separate homeland, just because they were born Muslims, and needed protection from the violent and unpredictable Hindus in an independent India. Jinnah made sure they got one at the cost of 2 million dead and 14 million displaced from their homes. But, for Jinnah's overbearing lust for a kingdom and a throne, that was small price to pay so long as Muslims could secure their "only for us" homeland. A few decades down the line that cherished homeland for Muslims would turn out to be a paradise for the rich and the privileged among Punjabi Sunni Muslims and a purgatory for Muslims of all other types and sects. But, Jinnah didn't know that yet.

While Jinnah and his coterie enjoyed their newfound real estate, the British spiced up the situation with a menu of options to the autonomous princely states. Those options were - merge with either India or Pakistan or remain independent.

The king of Jammu and Kashmir, Raja Hari Singh chose the latter. His decision caused serious concern in Jinnah's homeland named Pakistan (Land of the Pure).

Pakistan's Lust for Kashmir and the First Kashmir War of 1947 – 1948: Neither the Indian Independence Act of 1947, nor the Radcliffe Boundary Commission indicated that Kashmir "belonged to Pakistan".

There is no documentary evidence that the British, at any point in history considered Kashmir to be gift-wrapped and handed over to Pakistan. All historical evidence strongly suggests that the British wanted the fate of Kashmir to be determined by its ruler, as was the case with all other princely states from the Union. For Pakistan to claim that Kashmir belongs to them on the basis of a Muslim majority will be as much a figment of their imagination as for Mexicans to claim that California belongs to them on the basis of an overwhelming majority of Hispanics in that state.

Yet, rulers in Pakistan worried that Kashmir would either remain independent, or worse, join India. Pakistan's lust for Kashmir was born out of the perverted ideology that territories in the South Asian subcontinent, with Muslim dominated demographics, should belong to Pakistan. This twisted ideology would be busted in 1971 with the mass rebellion and separation of Muslim East Pakistan from Muslim West Pakistan and the resulting liberation of Bangladesh. But, Pakistan didn't know that yet.

To secure Kashmir, Pakistan dispatched tribal marauders to seize Kashmir by force. On 22 October 1947, Pakistan's Pashtun tribal militias crossed the border of the state. These local tribal militias and irregular Pakistani forces moved to take Srinagar, but on reaching Baramulla, they took to plunder and rape and stalled.

Hari Singh's Decision to join India: Maharaja Hari Singh made a plea to India for assistance, and help was offered, but it was subject to his signing an Instrument of Accession to India. The then British Viceroy Lord Mountbatten would not allow India's intervention without a formal treaty with the Maharaja. The Instrument of Accession broke that stalemate. By executing this document under the provisions of the Indian Independence Act 1947, Maharaja Hari Singh agreed to accede to the Dominion of India. The Instrument of Accession gave India's Parliament the power to legislate in respect of the state of Jammu and Kashmir only on the matters of defence, external affairs and communications.

The events that followed on the battlefield, to the settlement at the Line of Control (LOC) are widely documented, and I will refrain from detailing facts well known. The Indian army succeeded in pushing the Pakistani marauders back, so that two thirds of Kashmir, including the Srinagar valley remained in Indian territory, while the remaining one-third of Kashmir including the region of Gilgit Baltistan came under Pakistani occupation. The irony is that Pakistan renamed that seized and occupied territory as "***Azad Kashmir***", meaning liberated Kashmir. Liberated from what... from an infant Indian state that was still struggling to stand on its feet? India calls it "***Pakistan occupier Kashmir***" or ***PoK***.

Pakistan's Contribution to Developing "Azad Kashmir": Today ***Muzaffarabad***, the capital city of ***Azad Kashmir*** proudly serves as the global headquarters of the Pakistan military sponsored terrorist group ***Hizbul Muhahideen***. Thanks to the Pakistan military, all of Azad Kashmir has a well developed infrastructure of terrorist training camps that are used regularly to launch terror attacks on the Indian side of Kashmir. Global terror organizations such as ***Al Qaeda*** and ***Lashkar-e-Taiba (LeT)*** also share terror training centers along with the ***Hizbul Muhahideen***. The ***LeT*** and ***Hizbul*** have conducted multiple terrorist attacks on Indian soil. The ***Hizbul Mujahideen*** has been designated a global terrorist organization by the **United States, European Union** and **India**. The ***Lashkar-e-Taiba*** has been designated a global terrorist organization by the **United States, the United Kingdom, the European Union, Russia, Australia** and the **United Nations** and **India**.

The territory of ***Azad Kashmir*** is occupied and regularly used by the Pakistani military to recruit young, unemployed youth from families living below the poverty line and training them to become the Islamic fundamentalists and ***jihadis*** that can conduct sabotage and subversive activities on the Indian side of Kashmir. This arrangement fulfills 2 critical objectives for the Pakistani military.

1. It builds into Pakistan's narrative for the global audience that Kashmiri freedom fighters homegrown within India's borders are fighting against Indian occupation.
2. It allows the Pakistani military to wage a relentless proxy war on the Indian armed forces stationed in Indian Kashmir, without risking any of its regular personnel. Once the terror training mechanism is in place, terrorists can be produced ***a dime a dozen***, as disposable war machines.

The Instrument of Accession

The Instrument of Accession, which Maharaja Hari Singh signed with India was a simple document. In the blank spaces, it had a place to fill in the name of the state, the name of the ruler, the date of accession, a place to hold the signature of the ruler and lastly, a line where Lord Mountbatten would put in his signature.

This simple document was used to persuade 602 princely states to join the Union of India. When a princely state signed the Instrument of Accession, it gave India's Parliament the power to legislate on

the matters of defense, foreign affairs and communications. Thereafter, the delegates of the princely states would meet with India's Constituent Assembly to gradually bring their kingdoms under the full purview of the Indian Constitution. The princely states were also participants in the formulation of the Indian Constitution. This process of political amalgamation was somewhat similar to the Constitutional Convention of the United States, also known as the Philadelphia Convention, that took place from May 25 through September 17, 1787. This process would culminate in a complete adoption of the Indian Constitution by the state in question thereby consummating the accession of the state to the Union of India.

With Jammu and Kashmir, the process diverged a bit. Though Maharaja Hari Singh signed the Instrument of Accession, his government pointed out that they were signing the document under exceptional circumstances, as they were "under attack from a neighboring hostile entity - Pakistan". So as not to be rushed into the process, they asked for more time to align themselves with the Union of India.

The Constituent Assembly agreed to this special request.

However, there was a debate on which parts of the Constitution would apply to the state of Jammu and Kashmir, which would not, and at what length of time would the accession be complete. To accommodate Jammu and Kashmir's accession to India, the only temporary Article in the Indian Constitution was drafted. This was called Article 306A which later became Article 370.

Article 370: In March 1948, the Maharaja appointed an interim government in the state, with Sheikh Abdullah as the prime minister. In July 1949, Sheikh Abdullah and three other colleagues joined the Indian Constituent Assembly and negotiated the special status of Jammu and Kashmir (J&K), leading to the adoption of Article 370. The controversial provision was drafted by Sheikh Abdullah.

Article 370, which came into force in 1952, empowered J&K to be a near autonomous state since it limited the Indian government's authority to just external affairs, defence, finance and communication. This provision allowed J&K to have a Sadar-e-Riyasat for governor and prime minister in place of a chief minister till 1965 as well as its own flag and constitution.

Article 370 ensured that the law of citizenship, ownership of property, and fundamental rights of the residents of Jammu & Kashmir is different from the residents living in rest of India. Under Article 370, citizens from other states cannot buy property in Jammu & Kashmir. Under Article 370, the Indian government had no power to declare financial emergency.

Sheikh Abdullah wanted to turn Article 370, the only temporary provision in the Indian Constitution, into a written-in-stone edict that could not be replaced or terminated by future Indian governments. This violated the very understanding which India's Constituent Assembly had reached with the state of Jammu and Kashmir - that the accession of the state to the Indian Union would be put on a slow but certain pace through Article 370.

Fortunately for India, Sheikh Abdullah did not succeed in voiding the temporary nature of Article 370, which is why the Article reached its logical conclusion on 5 August 2019, under the Indian government led by Prime Minister Modi.

Article 35A: Article 35A which comes under Article 370, gave the Jammu and Kashmir Legislature full discretionary power to decide who the 'permanent residents' of the state are. It gave them special rights and privileges regarding employment with the state government, acquisition of property in the state, settling in the state, and the right to scholarships and other forms of aid that the state government provides. It also allowed the state legislature to impose any restrictions upon persons other than the permanent residents regarding the above.

Article 35A, proscribed non-permanent residents of Jammu and Kashmir from permanently settling in the state, buying immovable property, acquiring land, applying for government jobs or any kind of scholarships, aids as well as other public welfare projects.

The Night of January 19, 1990: Almost 40 years after the First Kashmir War...

Pakistan had not forgotten its unfinished business from the war of 1947 - 1948. It had captured a third of Kashmir. However, two-thirds of Jammu and Kashmir which included the prized Kashmir valley was still in Indian territory. Pakistan had been biding its time for an opportune moment to strike.

That time came in the late 1980s. By 1989, Pakistan believed it now had a proven strategy. It was the one used to defeat the Soviets in Afghanistan. The strategy of infiltrating well trained Mujahideen across the Indian border into Kashmir to train and arm locals and incite them to foment jihad against every Indian entity present in Kashmir.

Also, Pakistan had the nuclear umbrella, to deter (as it hoped) any significant pushback from India in response to the proxy-war about to be launched in Kashmir. The nuclear threat was a tactic that Pakistan used very effectively against a *far more powerful but surprisingly docile* India, for a span of almost 25 years (till a man named Modi would come and call Pakistan's nuclear bluff).

Thus, Pakistan launched an asymmetric war in Kashmir.

The cold, dark night of January 19, 1990, had stirred into life the worst nightmares of Kashmiri Pandits living in the Kashmir valley. Screaming from loudspeakers and crowded streets was a message for the Sikhs and Hindus living in Kashmir - **Ralive, Tsalive ya Galive** which translated from Kashmiri means "*Convert to Islam, leave the place, or perish*".

The threats had been coming in for a long time, but the night of January 19 is said to have seen a demented assault of a different level. Almost 3 decades later, Kashmiri Pandits shiver remembering the night that forced them into exodus.

Colonel Tej Kumar Tikoo, a Kashmiri Pandit himself, describes that fateful night in his book, *Kashmir: Its Aborigines and Their Exodus*^[17].

"As the night fell, the microscopic community became panic-stricken when the Valley began reverberating with the war-cries of Islamists, who had stage-managed the whole event with great care; choosing its timing and the slogans to be used. A host of highly provocative, communal and threatening slogans, interspersed with martial songs, incited the Muslims to come out on the streets and break the chains of 'slavery'. These exhortations urged the faithful to give a final push to the Kafir in order to ring in the true Islamic order. These slogans were mixed with precise and unambiguous threats to Pandits. They were presented with three choices - **Ralive, Tsaliv ya Galive** (convert to Islam, leave the place or perish). Tens of thousands of Kashmiri Muslims poured into the streets of the Valley, shouting 'death to India' and death to Kafirs."

"The (Kashmiri) Pandits could see the writing on the wall. If they were lucky enough to see the night through, they would have to vacate the place before they met the same fate as Tikka Lal Taploo and many others. The Seventh Exodus was surely staring them in the face. By morning, it became apparent to Pandits that Kashmiri Muslims had decided to throw them out from the Valley. Broadcasting vicious Jehadi sermons and revolutionary songs, interspersed with blood curdling shouts and shrieks, threatening Kashmiri Pandits with dire consequences, became a routine 'Mantra' of the Muslims of the Valley, to force them to flee from Kashmir."

Ethnic Cleansing of the Kashmiri Pandits: Through the export of battle hardened Mujahideen into Kashmir, the Pakistan military and the ISI had set in motion a strategy which would later be described as "bleeding India by a thousand cuts".

The Muslims in the valley were being trained physically and psychologically, to envision a Kashmir free of any Hindu influence, geared up to demand statehood and complete independence from India.

Before the turn of the 21st century, Kashmir would be ethnically cleansed of Hindus that had called it home since the inception of the land.

Those Kashmiri Pandits that Stayed Back or Returned...

However, some Kashmiri Pandits would not leave or would come back to the valley. These are their stories.

- ***The teacher and his students:*** Neelkanth Raina was a school teacher who chose to stay back, despite the dire warnings from the Muslim fundamentalists. He was killed by his own students in cold blood while his neighbours assisted the killers in quickly escaping from the crime scene. The murder was meticulously planned and skilfully executed.
- ***The Lab Assistant:*** Girija Kumari Tikoo was a laboratory assistant at a Government High School. She had already left the valley along with other Hindus in early 1990 and was living in a refugee settlement in the neighbouring Jammu province. Hindus living in refugee settlements in their own country just because their Muslim neighbours would no longer want them in the neighbourhood - ever heard of such a travesty of fate in any other part of the globe? She went back to the valley for a few days to collect her dues from the school never to return. On her way to the school, she was kidnapped by Muslim fundamentalists, gang raped and sodomized before being cut into pieces in a saw mill. She was survived by a 4 year old son and a 2 year daughter.
- ***The Professor and his Wife:*** Professor K.L Ganju and his wife, Mrs. Prana Ganju were kidnapped along with their nephew. After showering bullets on the professor his body was quickly disposed of into the turbulent waters of the river Jhelum. Like in the movies, his nephew was given a choice - to jump into the river or watch his aunt's modesty getting outraged, of which he took the first choice, and survived. Mrs. Ganju, she was gang raped, her breasts chopped off before she was killed.

If you dig into Kashmir's history circa 1990 and the early 90s, there are hundreds of gruesome cases of terror and betrayal against resident Kashmiri Hindus to narrate. But, **the cases of Neelkanth Raina, Girija Kumari Tikoo and the Ganju couple drive home an important point. All of them were killed after the Hindu community had already left. These atrocities were thus a signal from the Muslim majority community to the exiled Hindus, never to even think of returning to their homeland. Their houses had been occupied, their places were being renamed, Kashmir was no longer theirs.**

Just as the dust of Hindu eviction from the valley was settling, it dawned upon the terrorist leadership of the Kashmir valley, their mentors in Pakistan and their apologists in the media all over the world that the public perception of the secessionist movement in Kashmir was getting damaged. So, a narrative began to be promoted that the Indian government had conspired to get the Hindus evicted so that Indian security forces may freely oppress the Muslim population. The religious terrorism of the Kashmiris underwent a cosmetic surgery, and began to be called a political struggle.

The underlying thought process actively promoted by Pakistan was - now that Kashmir has been cleansed of almost all traces of Hinduism from the valley, it is time to revert back to the 1947 formula concocted by a consortium of power crazy megalomaniacs from the Muslim League, that every piece of land with Muslim domination, should secede to Pakistan.

To this day, Kashmir remains a religious and civilizational conflict. It has no political dimension except on the surface.

I am not promoting Infosys, I have no personal interest in the company, but I have a point to make.

Time for a Q & A

Q: Does Infosys have a campus in Kashmir?

A: No.

Q: Why not? Wouldn't young women in Kashmir want to switch the fun job of stone pelting with the more lucrative job of code crunching on laptops?

A: They cannot, even if they wanted to.

Q: Why not?

A: Not a single IT company- Indian or multinational has a presence in Kashmir.

Q: I don't get it! India is the 5th largest economy globally and is home to almost all the major IT corporations of the world. Some of them like Oracle Corporation have even built their largest Development Centers outside of the US, in Indian cities. And then like Infosys and WIPRO, India has its own litany of indigenous IT companies and many fledgling start-ups spread across the land. Azim Premji, the Chairman of WIPRO and one of the richest men in the world (as of August 2020, he is 253rd on the Forbes list of billionaires) - is a Muslim himself! Then why have these IT business houses and their tycoons ignored the state of Jammu and Kashmir?

A: Well, their hands are tied. The special status provided to Jammu and Kashmir by Articles 370 and 35A ensures that non Kashmiris cannot buy land in Kashmir. So long as Kashmir is "protected" by its special status within the gilded cage of Article 370 and 35A, there is virtually nothing that someone even as powerful as Azim Premji can do.

The Developmental Hurdles Posed to Jammu and Kashmir by Article 370 and 35A

Arun Jaitly held cabinet positions as Minister of Finance, Minister of Corporate Affairs and Minister of Defence in the Narendra Modi government. As a former lawyer of the Supreme Court of India, he was regarded across the nation and even internationally as one of the finest minds in India's corridors of power. He passed away on 24th August 2019 (just 19 days after Article 370 was abrogated by his government).

In a blog post titled "[How Article 35A hurt the people of Jammu & Kashmir](#)", Arun Jaitley wrote the following.

"The State does not have adequate financial resources. Its ability to raise more has been crippled by Article 35A. No investor is willing to set up an industry, hotel, private educational institutions or private hospitals since he can neither buy land or property nor can his executives do so. Their ward cannot get government jobs or admission to colleges (as they are not Kashmiris). Today, there are no major national or international chains which have set up hotel in a tourism centric State. This prevents enrichment, resource generation and job creation. (Kashmiri) Students have to travel all over, including Nepal and Bangladesh, to get college admissions. Engineering colleges and hospitals, including super-speciality facility set up by Central Government in Jammu are lying under-utilized or unutilized since Professors and Doctors from outside are unwilling to go there. Article 35A has prevented investment and dismantled the State's economy. "

"Article 35A, which is constitutionally vulnerable, is used as a political shield by many but it hurt the common citizen of the State the most. It denied them a booming economy, economic activity and jobs."

"The historic blunders of special status under Article 370 and Article 35A had cost the country both politically and financially."

In one of his last comments after the abrogation of Article 370, Jaitley said - "Article 370 invoked the separate status that led to separatism (in Jammu and Kashmir). No dynamic nation could allow this situation to continue."

With the revocation of Article 370 "A historical wrong has been undone today. Article 35A came through the back door without following the procedure under Article 368 of the Constitution of India. It had to go."

"The decision of the government will help the people of Jammu and Kashmir the most. More investment, more industry, more private educational institutions, more jobs and more revenue will come," he said, adding that "Kashmir's regional leaders now feel they would not be able to whip up the fake issue of '*sentiment verses benefit*'."

Sentiment versus Benefit: Sentiment versus benefit, and economic, educational and financial benefits to be precise. Let's chew on that for a moment, and when we start drawing on the juice on that thought, we should think it through.

For those of us here in the US, consider a hypothetical situation to understand what Arun Jaitley means. Say for example, I were born into a Hispanic family in California in the year 2000. In the year 2014, the population of Hispanics officially surpassed that of Whites in California. I am now a teenager dreaming of growing up and going to Stanford or UC Berkeley (just examples) for my college education, and later getting hired by Google or Facebook or any of the tech giants in California's Silicon Valley. In effect, I have bright visions of my future as I see it playing out in my very own state, an economically vibrant part of the world.

Now, a charismatic leader rises up in neighbouring Mexico and starts a rant for the separation of California as a state from the US and its accession to Mexico, on the basis of an evergrowing Hispanic majority in California.

Is that a legitimate claim? Should I be thrilled with that?

A final question to Kashmiris on BOTH sides of the border

If you are a Kashmiri parent of Islamic faith on either side of the LOC, ask yourself this - would you be happier sending your child to one of the world renowned **Indian Institutes of Technology** or would your child have a brighter future attending the famous madrassas of Lahore?

Your children will inherit the future you create for them.

Engineer's Day 2020 in Sept.: 5 things to know about Sir M Visvesvaraya on his birth anniversary

Be punctual

Be attentive to details

Be Frugal

Look around you and learn from Nature

Think always of delivering Good to your fellow beings

Was communism really the motivation behind the Soviet Union policies?

James Harris,
Senior Lecturer in Modern European History,
University of Leeds

Yes. This is what shocked researchers. And I don't just mean Lenin, who was devoted to Marxism in an absolute way.

James Harris discusses the "Great Fear," or the "Great Purges."

...The episode has always held a certain macabre fascination, but there are other more substantial reasons for drawing attention to it as we reach the 80th anniversary. In 1991, and then again in 2000, huge volumes of archival materials — millions of documents — were released to historians.

It has taken years to digest this material and make sense of it, but new and striking findings have made it possible to rewrite the history of what has come to be known as the Terror, or the Great Purge. My recent book *The Great Fear* is one example of this. These findings help us better understand contemporary Russia, its current, authoritarian leader and the reverence many Russians continue to feel for Stalin.

In the West, the public perception of Stalin and the Terror lingers from the period immediately after the dictator's death in 1953. His successor, Nikita Khrushchev, wanted to limit the power of the fearsome Soviet political police. But he also wanted to communicate to the Soviet political elite that they would not be blamed for the violence of the Stalin era, though they had been deeply and directly involved. So Khrushchev blamed the Terror on Stalin and his "cult of personality", and historians in the West followed his lead.

They — particularly following the lead of Robert Conquest in his 1967 book *The Great Terror* — presented Stalin as a bloodthirsty, paranoid, political opportunist determined to secure total power over all other considerations. The Terror of 1936-1938 was therefore understood as the culmination of a drive to create a personal dictatorship.

New perspectives: Archival revelations have not, it must be said, established that Stalin was actually a nice guy. Quite the contrary. But they have poked rather large holes in the traditional story.

For example, it became clear rather early on that the majority of victims of the Terror were ordinary workers and peasants — people who presented no challenge to Stalin's power. **When Stalin's private papers were released in 2000, historians initially expected to see a gap between them and Stalin's public self-presentation as a loyal follower of Lenin and defender of the Revolution. But it wasn't there. In public and in private, Stalin was committed to building socialism, not to building a personal dictatorship for its own sake.**

So what was the motivation behind the Terror? The answers required a lot more digging, but it gradually became clearer that the violence of the late 1930s was driven by fear. Most Bolsheviks, Stalin among them, believed that the revolutions of 1789, 1848 and 1871 had failed because their leaders hadn't adequately anticipated the ferocity of the counter-revolutionary reaction from the establishment. They were determined not to make the same mistake.

So they created elaborate systems for gathering information on external and internal threats to their revolution. But those systems were far from perfect. They painted threats in far darker colours than was warranted. For example, the Bolsheviks spent much of the 1920s and 1930s anticipating invasion from coalitions of hostile capitalist states — coalitions that did not exist. Other perceived threats were also exaggerated beyond all proportion: scheming factions, disloyal officials, wreckers, saboteurs.

Many of these "threats" were products of Stalin's overambitious plans. He had demanded 100% fulfilment of production targets that could not be met, and he and his colleagues in the Kremlin misinterpreted the resultant dissent, resistance and breakdowns as evidence of counter-revolutionary conduct. And certain workers and peasants — who had reason to resent the regime — were viewed as dangerous potential recruits to this fictional counter-revolution.

Great fear: By the mid-1930s, the rise of the Nazis in Germany and the militarists in Japan, both stridently anti-communist, posed a very real threat to the USSR. War was then on the horizon, and Stalin felt he had no choice but to take preemptive action against what he saw as a potential fifth column — a group that would undermine the larger collective.

The resultant maelstrom of violence massively weakened the USSR rather than strengthening it, but the ultimate victory of Soviet forces in World War II appeared to justify the Terror. And the emergent Cold War seemed to justify the view that the capitalist world would stop at nothing to undermine Soviet power.

The Soviet political police renamed the KGB in 1954, never recognised the monstrous crimes that they had contributed to under Stalin's direction. They perceived themselves as heroes of the story, brilliantly anticipating and intercepting the evil deeds of the regime's enemies.

Vladimir Putin, the president of Russia, rose from the ranks of the KGB in the 1970s. He was trained in its methods and steeped in its mentality. While one should not leap to the conclusion that he is a prisoner of his early career, the echoes of KGB (and Stalin's) thinking are present in the messages delivered relentlessly by the state-controlled media.

The population is told that the US and EU want to reduce Russia to the status of a third-rate power, to take control over her resources and subvert her values. Putin does not propose officially to rehabilitate the figure of Stalin, but he does little to challenge the public presentation of his predecessor as someone who made Russia a great power, and who stood up to the West.

Today we better understand the exaggerated fears that sparked the paroxysm of state violence that was the Great Terror. But in Russia, the echoes of those same fears prevent an open discussion of Stalin's crimes, and serve to reinforce Putin's authoritarianism.

James Harris, Senior Lecturer in Modern European History, *University of Leeds*

ಸಂತಾಪ

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಗಾಯಕ ಪಂಡಿತ್ ಜಸರಾಜ್ 90 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು

ಭಾರತೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಡೋಯೆನ್ ಪಂಡಿತ್ ಜಸರಾಜ್ ಅವರು ನ್ಯೂಜೆರ್ಸಿಯ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೃದಯ ಸ್ತಂಭನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಮವಾರ

ನಿಧನರಾದರು ಎಂದು ಅವರ ಮಗಳು ದುರ್ಗಾ ಜಸರಾಜ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ 90 ವರ್ಷ. ಜೀವನವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ರಾಗಗಳಾಗಿ ತುಂಬಿಸಿದ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ತನ್ನ ಕರಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಗಾಯಕ, ಎಂಟು ದಶಕಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಅಂತಸ್ತಿನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಮೇವತಿ ಘರಾನಾಗೆ ಸೇರಿದ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಗೀತ ದಂತಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ ಪಂಡಿತ್ ಜಸರಾಜ್ ಅವರು ಯುಎಸ್ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಕರೋನವೈರಸ್ ನೇತೃತ್ವದ ಲಾಕ್ ಡೌನ್

ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಮತ್ತು ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಉಳಿಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.

ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾ, ಅವರ ಕೊನೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಈ ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ. ಅವರು ಫೇಸ್‌ಬುಕ್ ಲೈವ್ ಮೂಲಕ ವಾರಣಾಸಿಯ ಸಂಕತ್ಯೋ ಚನ್ ಹನುಮಾನ್ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹನುಮಾನ್ ಜಯಂತಿ ಹಾಡಿದರು.

ಪಂಡಿತ್ ಜಸರಾಜ್ ಅವರು, ಮೈಸೂರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನ ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೫, ೨೦೦೬ ರಂದು ನೆಹರು

ಆಡೀಟೋರಿಯಂ ನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಒಂದು ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅಂದು ಅವರು ಭಾವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾಡಿದ ಮೇಘಮಲ್ಲಾರ ಹಾಗೂ ಭೈರವಿ ನಮ್ಮಗಳ ಮನದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ನಿಂತಿವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಅವರ ಕೃಷ್ಣ ಲಲ್ಲಾ ಭಜನ್ ಕೂಡ ಮರೆಯಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸಾವಿನಿಂದಾಗಿ ಭಾರತ ಸಂಗೀತ ಸಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತುಮಾಬಲಾರಾದ ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ, ಭಗವಂತನು ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಭರಿಸಲು ಸ್ವರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಿ ಎಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದ ಫೋಟೋ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 100% ಫಲಿತಾಂಶ

ಮುಂಬಯಿ: ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಾಗೂ ಉಚ್ಚ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿಯು ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚ್ 2020 ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿಸಿದ ಎಸ್.ಎಸ್.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ವಡಾಲದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ ಶೇಕಡಾ 100% ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ದಲ್ವಿ ಮಾನಸಿ (Dalvi Mansi) 95.60% ಶೇಕಡಾದೊಂದಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿದರೆ, ದಲ್ವಿ ಮ್ರಿನಾಲ್ (Dalvi Mrinal) 95% ಶೇಕಡಾ ಹಾಗೂ ನವರಂಗ ಶ್ರುತಿ (Navrang Shruthi) 93.80% ಶೇಕಡಾದೊಂದಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ದ್ವಿತೀಯ ಹಾಗೂ ತೃತೀಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು.

ಎಸ್.ಎಸ್.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತ ಒಟ್ಟು 159 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅತಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ, 64 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ, 30 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಶಾಲೆಯು ಸತತ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 100% ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿತು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನೆಗೆ ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ ನಾಯಕ್, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಸುರೇಶ ಹಾಗೂ ಶಶಿಕಾಂತ ಜೋಷಿ ಹಾಗೂ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿ ಭವಾನಿ ಭಾರ್ಗವ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಅನಂತ ಬನವಾಸಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಪದ್ಮಜಾ ಬನವಾಸಿ ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಲಹೆಗಾರ್ತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜರಾವ್ ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾ ಮಹೇಶ್ವರಿಯವರು ಎಸ್.ಎಸ್.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಾ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗೈದು, ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಹಾಯ-ಸಹಕಾರವನ್ನೀಡುತ್ತ ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ-ಶಿಕ್ಷಕೇತರ ವೃಂದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪಾಲಕರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವರದಿ: ಪ್ರಕಾಶ್‌ವಂದ್ಯ ಎಂ. ಆರ್

ಶನಿವಾರ, ಆಗಸ್ಟ್ 22 ರಂದು, ಅಮ್ಮನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಮುದ್ದುಗಣಪ ಬಂದನೆಂದು ಮತ್ತೆ ಬಿಂಬ ಶುದ್ಧ, ಪ್ರಾಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ, ಮಂಗಳಾರತಿ ನೈವೇದ್ಯವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಣಪತಿ ಶಂಕರಲಿಂಗ-ರೇಷ್ಮಾ ಶಂಕರಲಿಂಗ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. 10.30ಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾದ ಪೂಜೆ 2.20ಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿತು. ಬಂದವರೆಲ್ಲಾ ಸಹಸ್ರನಾಮ, ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ

ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಗಣಪತಿ ಕುಣಿದಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವನಿಗೆ 4 ಉತ್ತರೀಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ನಲಿದರು.

ಭಾನುವಾರ, ಆಗಸ್ಟ್ 23 ರಂದು 11 ಘಂಟೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ, ಗೌರಮ್ಮ - ಗಣೇಶನನ್ನು ಬಿಳ್ಳೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಮೊದಲು ಗೌರಮ್ಮನಿಗೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಆಕೆಯ ಮಡಿಲು ತುಂಬಿ, ನೈವೇದ್ಯ-

ಆರತಿಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು.

ಮುಂದೆ, ಗೌರಿ-ಗಣೇಶ ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಹೊರಾಂಗಣದಲ್ಲಿಯೇ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಬೆಚ್ಚಗಿನ ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ, ಅಮ್ಮ-ಮಗ ಇಬ್ಬರೂ ಕೈಲಾಸವನ್ನು ಏರಿಬಿಟ್ಟರು.

ಆದರೆ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆ ಗಣೇಶನನ್ನು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲು ಕೋರಲಾಗಿ, ಅವನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲು ಒಪ್ಪಿ, ಮತ್ತೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಏರಿ ಮೆರೆದನು. ಗೌರಮ್ಮನೂ ಒಪ್ಪಿ

ಮಗನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲು ಹೇಳಿದಳು.

ಹೀಗೆ ಗೌರಿ-ಗಣೇಶನ ಕೃಪೆ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಮೇಲೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ಚೆಲ್ಲಿತು.

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವ

"ನಗೆಹೊನಲು"

ಗಂಗಾವತಿಯ ಶ್ರೀ. ನರಸಿಂಹ ಜೋಶಿಯವರಿಂದ

Link: Google Meet- meet.google.com/baw-mapp-phd

ರವಿವಾರ, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 13 ರ ಸಂಜೆ 5.00 ರಿಂದ 7.00 ರವರೆಗೆ

ಎಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಿ

ನಿಮ್ಮ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ

ಹರಟೆ

ಶನಿವಾರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 19, 2020 ರಂದು ಸಂಜೆ 6.00 ಕ್ಕೆ

Saturday, September 19, 2020 at 6.00 pm

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾ ನೀತಿ

New Education Policy of Govt. of India

Link: <https://meet.google.com/fbz-wemx-meb>

ಎಲ್ಲರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು.

Every Participant is required to study the new policy and contribute value additions to the discussion

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಲು ಬರುವು

Edited by: Dr. Jyothi Satish, Printed & Published by Hon. Secretary, The Mysore Association, Bombay, Mumbai -400019. Tel: 2402 4647 / 20403 7065

Email: mysoreassociation.mumbai@gmail.com Website: www.mysoreassociation.in